

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی

برنامه آموزشی و ضوابط دوره تخصصی رشته

جراحی دهان، فک و صورت

کمیسیون برنامه ریزی آموزشی علوم دندانپزشکی

شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی

تهیه و تدوین :

کمیته راهبردی تدوین و ارزشیابی جراحی دهان، فک و صورت

1397

فهرست مطالب

صفحه	موضوع
1	فهرست
2	مشخصات کلی دوره تخصصی رشته جراحی دهان، فک و صورت
3 الی 4	اسامی اعضای کمیته راهبردی، تدوین و ارزشیابی رشته جراحی دهان، فک و صورت و سایر همکاران مشارکت کننده در برنامه
5 الی 9	مقدمه، عنوان رشته، تعریف رشته، اهداف، ضرورت و اهمیت، طول دوره، نظام آموزشی، ترکیب دروس
10 الی 14	جدول و برنامه دروس دوره تخصصی رشته جراحی دهان، فک و صورت
15 الی 110	شرح دروس دوره تخصصی رشته جراحی دهان، فک و صورت

فصل سوم

فصل دوم

فصل اول

مشخصات کلی دوره تخصصی
رشته جراحی دهان، فک و صورت

اسامی اعضای کمیته راهبردی، تدوین و ارزشیابی رشته جراحی دهان، فک و صورت و سایر همکاران شرکت کننده در برنامه

اسامی اعضای کمیته راهبردی، تدوین و ارزشیابی :

نام و نام خانوادگی	رتبه	دانشگاه علوم پزشکی
دکتر سید علیرضا پرهیز	استادیار	تهران
دکتر رضا تبریزی	دانشیار	شهید بهشتی
دکتر محمد جعفریان	دانشیار	شهید بهشتی
دکتر کاظم ساوجبلاغچی خیابانی	استادیار	جندی شاپور اهواز
دکتر محمد زندی	استاد	همدان
دکتر فرزین سرکارات	دانشیار	آزاد اسلامی تهران
دکتر عباس کریمی	استادیار	تهران
دکتر سعید نظافتی (دبیر کمیته)	استاد	تبریز
دکتر حسام الدین نظری	استادیار	کرمانشاه

اسامی همکارانی که نظرات مشورتی ارزشمند خود را در اختیار کمیته راهبردی جراحی دهان، فک و صورت قرار دادند :
(به ترتیب حروف الفبا) : جهت بهره مندی از دیدگاههای ارزشمند همکاران ، کمیته راهبردی از مشاوره اساتید محترم متعددی بهره مند گردید از جمله :

- دکتر حسین بهنیا (متخصص جراحی دهان، فک و صورت) ، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
- دکتر محمد بیات (متخصص جراحی دهان، فک و صورت) ، دانشگاه علوم پزشکی تهران
- دکتر حسین حیدر (متخصص جراحی دهان، فک و صورت) ، دانشگاه علوم پزشکی تهران
- دکتر حسن حسینی تودشکی (متخصص جراحی دهان، فک و صورت) ، دانشگاه علوم پزشکی تهران
- دکتر عباس خدایاری (متخصص جراحی دهان، فک و صورت) ، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
- دکتر امیر علی سهراب پور (فوق تخصص گوارش) ، دانشگاه علوم پزشکی تهران
- دکتر رضا شریعت محرری (متخصص بیهوشی و مراقبت های ویژه) ، دانشگاه علوم پزشکی تهران
- دکتر علی عرب خردمند (فوق تخصص جراحی پلاستیک، ترمیمی و سوختگی) ، دانشگاه علوم پزشکی تهران
- دکتر سلطان حسین سالور (جراح چشم، فوق تخصص اکولوپلاستیک) ، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
- دکتر محمدرضا ظفرقندی (جراح عمومی، فوق تخصص جراحی عروق) ، دانشگاه علوم پزشکی تهران

دکتر حمید محمود هاشمی (متخصص جراحی دهان، فک و صورت) ، دانشگاه علوم پزشکی تهران
دکتر سید حسین مرتضوی (متخصص جراحی دهان، فک و صورت) ، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
دکتر ابوالحسن مسگرزاده (متخصص جراحی دهان، فک و صورت) ، دانشگاه علوم پزشکی تهران
دکتر مسعود یغمایی (متخصص جراحی دهان، فک و صورت) ، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

بدیهی است با توجه به محدودیتهای مختلف در طراحی کوریکولوم از جمله طول دوره ، تفاوت برنامه های اجرائی آموزشی در دانشگاه های مختلف ، اختلاف سلیقه در اهمیت حوزه های مختلف آموزش و درمان و... جمع همه نظرات امکان پذیر نبوده و نظرات گرانقدر اساتید مورد مشاوره در حد امکان مورد توجه قرار گرفته است.

مقدمه:

با توجه به پیشرفت پرشتاب و شگرف رشته تخصصی جراحی دهان، فک و صورت و گذر زمان از آخرین ویرایش برنامه آموزشی در سال 1379، بازنگری این برنامه در زمستان 1396 به کمیته راهبردی تدوین و ارزشیابی این رشته محول گردید.

این کمیته متشکل از تعدادی اساتید با تجارب علمی، آموزشی و مدیریتی، بازنگری جوانب مختلفی از برنامه قبلی را مد نظر قرار داد. در این راستا با برگزاری جلسات متعدد، ابعاد علمی و اجرایی برنامه قبلی با در نظر گرفتن دیدگاه‌های دانش آموختگان و دستیاران، محتوای برنامه‌های آموزشی این رشته تخصصی در کشورهای مختلف جهان و نیز آخرین استانداردهای ADA/CDA^{*} کارشناسی گردید. هم‌چنین آخرین نسخه برنامه‌های آموزشی مصوب بویژه دوره‌های دندانپزشکی و پزشکی عمومی، و دوره‌های تخصصی و فوق تخصصی مرتبط مورد توجه قرار گرفت.

در مرحله بعد با ملاحظه حیطه‌های عمومی مرتبط نظیر اصول اخلاق حرفه‌ای، دانش آموزش پزشکی، شرایط بومی، امکانات و نیازهای کشور و با کسب دیدگاه‌های خبرگان، بازنگری برنامه آموزشی در حد استانداردهای جهانی و محدوده قابل اجرا در کشور نهایی گردید.

هم‌اینک برنامه آموزش دوره تخصصی رشته جراحی دهان، فک و صورت که در تاریخ 1397/11/6 به تصویب سی و هشتمین نشست شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی رسیده است جهت اجرا در مراکز آموزشی دارای مجوز ابلاغ می‌گردد.

امید است با دقت در اجرا و نظارت کافی از جانب مراجع ذیربط، شاهد ارتقاء کیفیت و کمیت آموزش و ارائه خدمت بهتر به بیماران در مراکز آموزشی درمانی دانشگاه‌های واجد صلاحیت با استانداردهای کافی باشیم. بدیهی است بازنگری‌های منظم ادواری و پایش مستمر تضمین‌کننده کیفیت آموزش و خدمت‌رسانی به بیماران خواهد بود. کمیته راهبردی در جهت ارتقاء برنامه آموزشی از نظرات ارزشمند صاحب نظران استقبال می‌نماید.

*American Dental Association/Commission on Dental Accreditation

عنوان رشته به فارسی و انگلیسی:

Oral and Maxillofacial Surgery

جراحی دهان، فک و صورت

تعریف رشته*:

جراحی دهان، فک و صورت یکی از رشته های تخصصی دندانپزشکی است که شامل پیشگیری، تشخیص و درمان های جراحی، غیر جراحی و جانبی بیماری ها، ضایعات، صدمات، ناهنجاری ها و نواقص استتیک و فانکشنال مادرزادی و اکتسابی نسج نرم و سخت ناحیه دهان، فک و صورت می باشد.

هدف کلی:

هدف از اجرای این برنامه آموزشی تربیت متخصصین جراحی دهان، فک و صورت است که از نظر سطح آگاهی و دانش، میزان اعتقاد و باورهای حرفه ای و اخلاقی، مهارت های عملی و همگام بودن با تکنولوژی های نوین در حد استانداردهای ملی و جهانی باشند. علاوه بر این، در حیطه تخصص خود قادر به ارائه خدمات پیشگیری و درمانی با کیفیت مطلوب باشند و بتوانند خدمات آموزشی ارائه نموده و در پیشبرد علوم و گسترش مرزهای دانش و پژوهش در حیطه این رشته تخصصی نقش فعال ایفا نمایند.

اهداف اختصاصی:

دانش آموختگان دوره تخصصی رشته جراحی دهان، فک و صورت با تاکید بر رعایت اصول اخلاق حرفه ای (professionalism) باید توانایی های زیر را کسب نمایند :

1) تشخیص و درمان های جراحی، غیر جراحی و جانبی نسوج نرم و سخت ناحیه دهان، فک و صورت شامل حوزه های ذیل (ولی نه محدود به آن):

- صدمات و تروما
- پاتولوژی، نئوپلاسم ها و ضایعات خوش خیم و بدخیم
- ناهنجاری ها و دفورمیتی های دنتوماگزیلوفاسیال و کرانیوفاسیال
- اختلالات رشدی و تکاملی از جمله شکاف لب و کام، سندرم های مرتبط با ناحیه
- بازسازی های بافت نرم و سخت شامل اقدامات لازم در نواحی دهنده موضعی و دوردست
- جراحی های زیبایی ناحیه صورت
- مفصل گیجگاهی فکی و دردهای صورتی

* برگرفته از تعریف رسمی ADA/CDA ایالات متحده

- ایمپلنت‌های دندانی و خارج دهانی، انواع ایمپلنت‌ها و پروتزهای صورتی
 - جراحی‌های دهان، دنتوآلوئولر، قبل از پروتز، اندودانتیک
 - عفونت‌های سر و گردن
 - غدد بزاقی
 - سینوس‌های پارنازال
- 2) کسب دانش و مهارت لازم بر اساس شواهد در ارائه مشکل بالینی بیمار و مستند سازی آن و طراحی و بکارگیری مناسب‌ترین روش‌های مختلف درمانی
- 3) کسب دانش و مهارت لازم در ایجاد ارتباط، هماهنگی، مشاوره، و ارائه خدمات در ارتباط با سایر رشته‌های پزشکی و دندانپزشکی
- 4) توانایی ارزیابی و استفاده از اطلاعات تحقیقات جدید در درمان‌های بالینی، تعهد به روز بودن علمی و مهارتی
- 5) آگاهی و توانایی کافی در زمینه متدولوژی تحقیق و ارائه پروژه‌های تحقیقاتی کاربردی
- 6) توانایی تفکر تحلیلی در علم جراحی دهان، فک و صورت و تدریس کلیه موارد فوق به عنوان مدرس دانشگاهی

ضرورت و اهمیت:

سلامت ناحیه دهان، فک و صورت در انجام اعمال حیاتی (تغذیه، تنفس، تکلم و ...) ، تامین سلامت روانی و زیبایی افراد جامعه نقش بسزایی دارد؛ لذا تربیت متخصصین کارآمد در این رشته با عنایت به موارد ذیل، حافظ و ضامن ارتقاء سطح سلامت جامعه و پیشگیری از بروز بیماری، معلولیت و صرفه جویی در هزینه‌ها خواهد بود.

الف- نقش موثر در تأمین سلامتی به عنوان یک عامل اساسی در توسعه پایدار و متوازن جامعه.

ب- اولویت پیشگیری از ایجاد و بروز بیماری‌ها، ضایعات، صدمات، ناهنجاری‌ها و نواقص مادرزادی و اکتسابی با توجه به شیوع آن‌ها، ارتقای کیفیت زندگی و کاهش هزینه‌های درمانی کشور.

ج- درمان صحیح بیماری‌ها، ضایعات، صدمات، ناهنجاری‌ها و نواقص مادرزادی و اکتسابی و اهمیت آن در تأمین، حفظ و ارتقای سطح سلامت افراد جامعه.

د- ضرورت آشنایی و اطلاع از آخرین دستاوردهای علمی و تخصصی.

ه- اهمیت انجام پژوهش و تولید علم در گسترش مرزهای دانش و استفاده مناسب از نتایج آن‌ها.

طول دوره :

طول دوره تخصصی رشته جراحی دهان، فک و صورت 5 سال به صورت تمام وقت طبق آیین نامه و مقررات شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی می باشد.

نظام آموزشی:

نظام آموزشی دوره تخصصی رشته جراحی دهان، فک و صورت، بدون تعطیلی تابستان و به صورت سالانه می باشد. دروس به شکل نظری، عملی، کارگاهی، کارآموزی و روتیشن های بیمارستانی تنظیم شده اند .

ترکیب دروس:

ترکیب دروس دوره تخصصی رشته جراحی دهان، فک و صورت به ترتیب زیر می باشد:

1- **دروس علوم پایه اختصاصی:** جهت تکمیل اطلاعات علوم پایه مورد نیاز دانشجویان دوره تخصصی تدریس

می شود. این دروس با مدیریت گروه جراحی دهان، فک و صورت توسط اساتید مرتبط ارائه می گردد.

2- **دروس مشترک دندانپزشکی:** این دروس در مورد ارتباط علمی مشترک با سایر رشته های تخصصی

دندانپزشکی به بحث پرداخته و دانش، خلاقیت و تصمیم گیری صحیح را به دستیاران آموزش می دهد به نحوی که دستیاران با شناخت توانائی ها، اولویت ها، محدودیت ها و پیشرفت های نوین در علوم مرتبط توانایی شرکت در کار تیمی را جهت ارائه درمان جامع به بیماران کسب نمایند.

این دروس بصورت جلسات مشترک با حضور و مشارکت فعال اساتید و دستیاران جراحی دهان، فک و صورت و رشته های مرتبط برگزار می گردد. مدیریت ارزشیابی و نمره دهی در این دروس بر عهده گروه جراحی دهان، فک و صورت و با کسب نظر از گروه های مرتبط می باشد.

3- **دروس پزشکی و بیمارستانی:** این دروس جهت تعمیق دانش پزشکی دستیاران جراحی دهان، فک و صورت

و تکمیل دروس پزشکی که در دوره ی دندانپزشکی عمومی تدریس نمی شود، ارائه می گردد. دستیاران جهت گذراندن این دروس برابر برنامه ریزی آموزشی دانشگاه ها، به دانشکده های پزشکی و یا بیمارستان های تابعه معرفی می شوند و عیناً در کلاس های دانشجویان پزشکی شرکت نموده و مورد ارزشیابی قرار می گیرند.

4- **روتیشن های تخصصی دستیاری:** دستیاران تخصصی جراحی دهان، فک و صورت در این دوره در بخش های

بیمارستانی حاضر شده و وظایف محوله را در سطح دستیار تخصصی انجام می دهند. مشارکت، مسئولیت و فعالیت دستیاران جراحی دهان، فک و صورت با نظارت بخش هدف بوده و حداقل باید شامل وظایف منطبق با سرفصل های آموزشی مربوطه باشد.

5- **دروس اختصاصی:** این دروس محتوای اصلی دوره تخصصی را تشکیل می دهند و با هدف ارتقاء سطح دانش و آگاهی، و مهارت‌های عملی در حیطه تخصصی توسط اساتید گروه جراحی دهان، فک و صورت آموزش داده می‌شوند.

کشیک بیمارستانی:

دستیاران جراحی دهان، فک و صورت مانند سایر دستیاران گروه های تخصصی پزشکی بالینی در چهارچوب ضوابط مراکز آموزشی درمانی موظف به انجام کشیک بیمارستانی جهت رسیدگی و درمان بیماران اورژانس، اقدامات و مراقبت‌های قبل و بعد از عمل بیماران بستری می‌باشند.

جمع کل ساعات کشیک بیمارستانی حسب برنامه ریزی گروه حدود 5700 ساعت می‌باشد.

فصل سوم

فصل دوم

جدول برنامه دروس دوره تخصصی رشته
جراحی دهان، فک و صورت

1 - جدول دروس علوم پایه اختصاصی دوره تخصصی رشته جراحی دهان، فک و صورت

ساعت تدریس			نام درس	شماره درس
جمع	کارگاهی	نظری / عملی		
68	-	68	تشریح تنه و اندامها	1
17	-	17	تشریح سر و گردن	2
85	-	85	جمع	

2 - جدول دروس مشترک دندانپزشکی دوره تخصصی رشته جراحی دهان، فک و صورت

ساعت تدریس				نام درس	شماره درس
جمع	کارگاهی	عملی	نظری		
17	17	-	-	سمینار بین بخشی اورتوسرجری 1	3
17	17	-	-	سمینار بین بخشی اورتوسرجری 2	4
17	17	-	-	سمینار بین بخشی ایمپلنت	5
51				جمع	

* 3- دروس پزشکی و بیمارستانی دوره تخصصی رشته جراحی دهان، فک و صورت

شماره درس	کد معادل در کوریکولوم پزشکی عمومی	نام درس	ساعت تدریس (واحد)		
			نظری	عملی	کارآموزی
دروس شرح حال و معاینه فیزیکی					
6	170	شرح حال و معاینه فیزیکی 1	17		
7	171	کارآموزی شرح حال و معاینه فیزیکی 1			51
8	172	شرح حال و معاینه فیزیکی 2	17		
9	173	کارآموزی شرح حال و معاینه فیزیکی 2			51
دروس مقدمات بالینی بیماری‌ها					
10	174	استدلال بالینی در رویکرد به علائم و نشانه‌های شایع	8		
11	175	مقدمات بیماری‌های قلب و عروق	32	4	
12	176	مقدمات بیماری‌های دستگاه تنفس	32	4	
13	177	مقدمات بیماری‌های خون	32	4	
14	178	مقدمات بیماری‌های گوارش و کبد	36	4	
15	179	مقدمات بیماری‌های غدد و متابولیسم	32	4	
16	180	مقدمات بیماری‌های کلیه	26	4	
17	181	مقدمات بیماری‌های روماتولوژی	26	4	
18	182	مقدمات بیماری‌های کودکان	17		
19	183	مقدمات بیماری‌های جراحی	15	4	
20	184	مقدمات بیماری‌های اعصاب	9		
21	185	مقدمات روانپزشکی	8		
22	186	مقدمات بیماری‌های عفونی	17		
23	188	کارآموزی بیماری‌های داخلی			12 هفته (3 ماه)
24	190	کارآموزی بیماری‌های قلب و عروق			4 هفته (1 ماه)
25	196	کارآموزی جراحی عمومی			8 هفته (2 ماه)
جمع			324	32	18 + واحد

*جهت تعمیق دانش پزشکی دستیاران جراحی دهان، فک و صورت و تکمیل دروس پزشکی که در دوره دندانپزشکی عمومی تدریس نمی‌شود، دروس پزشکی و رویتش‌های بیمارستانی به شرح جداول 3 و 4 ارائه می‌گردد. دستیاران جهت گذراندن دروس مندرج در جدول 3 برابر برنامه ریزی آموزشی دانشگاه‌ها به دانشکده‌های پزشکی و یا بیمارستان‌های تابعه معرفی می‌شوند و عیناً در کلاس‌های دانشجویان پزشکی شرکت نموده و مورد ارزشیابی قرار می‌گیرند.

4 - دروس روتیشن‌های تخصصی دستپاری دوره تخصصی رشته جراحی دهان، فک و صورت *

شماره درس	نام درس	عملی
26	بیپوشی	1ماه
27	جراحی عمومی	1ماه
28	چشم پزشکی	1ماه
29	جراحی مغز و اعصاب	1ماه
30	گوش، گلو و بینی و جراحی سر و گردن	1ماه
31	پوست	1ماه
32	جراحی پلاستیک، ترمیمی و سوختگی	1ماه
33	اورتوپدی	1ماه
34	مراقبت های ویژه (ICU)	1ماه

*-رزیدنت جراحی دهان، فک و صورت در مجموع موظف به گذراندن 6 روتیشن بیمارستانی می‌باشد.

-گذراندن روتیشن های بیپوشی و جراحی عمومی اجباری است و 4 روتیشن از سایر دروس انتخاب می‌گردد.

5- دروس اختصاصی دوره تخصصی رشته جراحی دهان، فک و صورت

شماره درس	نام درس	ساعت تدریس		
		نظری	عملی	کارگاهی
35	جراحی دهان، فک و صورت عملی 1*		1728	1728
36	جراحی دهان، فک و صورت عملی 2*		1728	1728
37	جراحی دهان، فک و صورت عملی 3*		1728	1728
38	جراحی دهان، فک و صورت عملی 4*		1728	1728
39	جراحی دهان			17
40	عفونت			17
41	ایمپلنتولوژی پایه			51
42	ایمپلنتولوژی پیشرفته			34
43	پاتولوژی			34
44	تروما			102
45	بازسازی			34
46	جراحی اورتوگناتیک			102
47	شکاف لب، کام و ناهنجاری‌های مادرزادی جمجمه و فک و صورت			17
48	مفصل گیجگاهی فکی و دردهای مزمن دهانی - صورتی			17
49	جراحی استتیک و فانکشنال			102
50	گراندراند، گزارش صبحگاهی و مورتالیتی / موربیدیتی		270	270
51	کنفرانس آسیب شناسی بالینی (CPC) 1		17	17
52	کنفرانس آسیب شناسی بالینی (CPC) 2		17	17
53	بررسی مقالات 1		17	17
54	بررسی مقالات 2		17	17
55	بررسی مقالات 3		17	17
56	رساله تخصصی 1			34
57	رساله تخصصی 2			68
58	رساله تخصصی 3			68
59	رساله تخصصی 4			102
8066	جمع	272	7267	527

هر ماه روتیشن تخصصی در چهارچوب برنامه ریزی آموزشی گروه معادل 120 ساعت است.
 *دستیاران موظفند دروس جراحی دهان، فک و صورت عملی 1-4 را بر طبق جدول مهارت‌های عملی ده گانه بگذرانند.

فصل سوم

شرح دروس دوره تخصصی رشته
جراحی دهان، فک و صورت

شماره درس: 1

نام درس: تشریح تنه و اندامها

نوع درس: دروس علوم پایه اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 68 ساعت - نظری عملی

هدف: آشنایی با تشریح تنه و اندامهای فوقانی و تحتانی با تأکید بر کاربرد دانش تشریح و ارزیابی بالینی در سلامت و بیماری و موارد کاربردی در جراحی.

سرفصلهای درس:

1- اندام فوقانی و تحتانی

- استخوان شناسی
- عضلات، عروق و اعصاب

2- تنه:

- قفسه صدري:
- استخوان شناسی ستون مهرهها و قفسه سينه
- استخوان شناسی قفسه سينه با تأکید بر کاربرد برداشت پیوند استخوان دنده و غضروف
- عضلات، عروق و اعصاب
- دستگاه تنفس
- قلب و مدياستن
- شکم:
- عضلات، عروق و اعصاب
- احشا شکم
- لگن:
- استخوان شناسی ايلياک و کاربرد برداشت پیوند استخوان
- احشا لگن

3- تشریح کاربردی در فلپهای رایج جهت بازسازیها:

- Radial Forearm Flap
- Lateral thigh flap
- Groin Flap
- Rectus Abdominis Flap
- Fibula Flap
- Deltopectoral Flap
- Scapular/Parascapular Flap
- Lateral Arm Flap,
- Latissimus Dorsi Flap
- Vascularized Iliac Flap
- Pectoralis Major Flap
- Trapezius Flap

شماره درس: 2

نام درس: تشریح سر و گردن

نوع درس: دروس علوم پایه اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 17 ساعت- نظری عملی

هدف: شناخت تشریح سر و گردن با تکیه بر کاربرد آن در جراحی دهان، فک و صورت

سرفصل‌های درس:

1- تشریح عمومی سر و گردن:

- تشریح سطحی
- تشریح پوست نواحی مختلف سر و گردن با تأکید بر کاربرد جراحی آن
- استخوان شناسی با تأکید بر اوربیت، حفره بینی، مهره‌های گردن، قاعده جمجمه و ...
- عروق و اعصاب
- غده‌های لنفاوی با تأکید بر کاربرد در تشخیص و سیر بدخیمی‌ها

2- تشریح کاربردی دسترسی جراحی به ناحیه فک و صورت و برش‌های رایج در جراحی‌های ناحیه سر و گردن

3- تشریح کامل و منطقه‌ای (Regional):

- چشم، سیستم اشکی و پلک‌ها
- بینی و سینوس‌های پارانازال
- گوش
- مفصل گیجگاهی فکی
- غدد بزاقی اصلی (پاروتید، زیر زبانی، تحت فکی)، فرعی
- دهان و لب‌ها (شامل تشریح شکاف لب و کام
- حلق و حنجره
- گردن
- فضاهای درگیر در عفونت‌های اولیه و ثانویه رایج در حیطه جراحی فک و صورت

شماره درس: 3

نام درس: سمینار بین بخشی ارتوسرجری 1*

نوع درس: دروس مشترک دندانپزشکی

ساعت درس و نوع ارائه: 17 ساعت کارگاهی

هدف: کسب دانش نظری و مهارت عملی در تشخیص و طرح درمان بیماران با ناهنجاری‌های دنتوآلوئولار و اسکلتال جمجمه، دهان، فک و صورت.

شماره درس: 4

نام درس: سمینار بین بخشی ارتوسرجری 2*

نوع درس: دروس مشترک دندانپزشکی

ساعت درس و نوع ارائه: 17 ساعت کارگاهی

هدف: کسب دانش نظری و مهارت عملی در تشخیص و طرح درمان بیماران با ناهنجاری‌های دنتوآلوئولار و اسکلتال جمجمه، دهان، فک و صورت

سرفصل‌های درس:

- 1- آماده‌سازی مدارک بیماران جهت معرفی در جلسات مشترک (شامل **Imaging**، کست‌های تشخیصی سفالومتری، روش‌های نوین تشخیصی و جراحی مجازی و ...)
- 2- آماده‌سازی مدارک و طرح درمان ارتودنسی و جراحی بیماران تحت نظر استاد راهنما
- 3- مرور بر درمان‌های ارتودنسی، جراحی و درمان‌های مشترک
- 4- معرفی بیماران قبل، حین و بعد از درمان بر حسب مورد
- 5- بحث گروهی در مورد تشخیص، طرح ریزی درمان، درمان و عوارض آن

* -این درس به صورت جلسات مشترک و با حضور اساتید و دستیاران جراحی دهان، فک و صورت و ارتودنسی برگزار می‌گردد.

- هر دستیار موظف است طی دوره تحصیلی دستیاری برابر برنامه تنظیمی گروه آموزشی و تحت نظر استاد راهنمای تعیین شده حد اقل 3 مورد بیمار معرفی نماید.

شماره درس: 5

نام درس: سمینار بین بخشی ایمپلنت *

نوع درس: دروس مشترک دندانپزشکی

ساعت درس و نوع ارائه: 17 ساعت کارگاهی

هدف: کسب دانش نظری و مهارت عملی در تشخیص، طرح ریزی درمان و معالجه بیماران نیازمند ایمپلنت‌های دندانی و پروتزهای ماگزیلوفاسیال جهت افزایش مهارت‌های بین رشته‌ای

سرفصل‌های درس:

1- آماده سازی مدارک بیماران جهت معرفی در جلسات مشترک (شامل **Imaging**، کست های تشخیصی،

Wax Up تشخیصی و ...)

2- آماده سازی طرح درمان جراحی و پروتز

3- معرفی بیماران و محدودیت‌های قبل، حین و بعد از درمان و مشکلات احتمالی رخ داده به دنبال درمان‌های

جراحی و پروتز

4- بحث گروهی در مورد تشخیص، طرح درمان و محدودیت‌های آن از دیدگاه جراحی و پروتز

- کلیه موارد معرفی بیماران تحت نظر استاد راهنمای مربوطه انجام می‌شود.

- هر دستیار موظف است طی دوره تحصیل برابر برنامه تنظیمی حداقل 2 بیمار را در طی این دوره

- ارائه نماید.

*این درس به صورت جلسات مشترک و با حضور اساتید و دستیاران جراحی دهان، فک و صورت و پروتزهای دندانی و در صورت

لزوم سایر رشته‌های مرتبط برگزار می‌گردد.

توضیح ضروری در مورد دروس شماره 6 الی 25 رشته جراحی دهان، فک و صورت:

این دروس جهت تعمیق دانش پزشکی دستیاران جراحی دهان، فک و صورت طبق جدول شماره 3 ارائه می‌گردد. دستیاران جهت گذراندن این دروس برابر برنامه ریزی آموزشی دانشگاه‌ها به دانشکده‌های پزشکی و یا بیمارستان‌های تابعه معرفی می‌شوند و عیناً در کلاس‌های دانشجویان پزشکی شرکت نموده و مورد ارزشیابی قرار می‌گیرند.

- با توجه به انطباق دروس مندرج در جدول شماره 3 (دروس شرح حال و معاینه فیزیکی، و دروس منتخب از مجموعه دروس مقدمات بالینی بیماریها) با کدهای 170 الی 186 و 188 و 190 و 196 برنامه آموزشی دوره دکتری عمومی پزشکی مصوب شصت و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ 1396/5/1، سرفصل‌های آن‌ها در این برنامه، عیناً مطابق برنامه آموزشی دوره پزشکی عمومی درج گردیده است. (در پرانتز بعد از شماره هر درس، کد آن درس از برنامه آموزشی پزشکی عمومی درج گردیده است).
- توضیحات مرتبط با این دروس در کوریکولوم پزشکی عمومی؛ شامل شرح درس، فعالیت‌های آموزشی، توضیحات ضروری (که در پایان هر درس آمده است) و نیز سایر موارد مندرج در هر درس عیناً در آموزش دستیاران تخصصی دهان، فک و صورت به شرح ذیل ملاک عمل خواهد بود:

- در این دروس، دانشجو باید از طریق حضور در کلاس درس، کارگاه آموزشی، مرکز یادگیری مهارت‌های بالینی

- (Skill lab)، و انجام تکالیف فردی و گروهی به اهداف مشخص دست یابد.

- فعالیت یادگیری این دروس باید ترکیب متوازنی از آموزش نظری، مطالعه فردی و بحث گروهی و انجام سایر تکالیف یادگیری را شامل شود. توصیه می‌گردد بخش عملی این درس همزمان با بخش نظری و از طریق تمرین در گروه‌های کوچک در مرکز یادگیری مهارت‌های بالینی یا محیط‌های بالینی کنترل شده، تحت نظارت مستقیم اعضای هیئت علمی با مربیان دوره دیده ارائه شود. زمان بندی و ترکیب این فعالیت‌ها و عرصه‌های مورد نیاز برای هر فعالیت (اعم از کلاس درس، مرکز یادگیری مهارت‌های بالینی (Skill Lab) و عرصه‌های بالینی در راهنمای یادگیری Guide Study هماهنگ با استانداردهای اعلام

شده از سوی دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی، توسط هر دانشکده پزشکی تعیین می‌شود.

- با توجه به شرایط متفاوت آموزش در دانشکده‌های مختلف، راهنمای یادگیری مطابق سند توانمندی‌های مورد انتظار دانش‌آموختگان دوره دکتری پزشکی عمومی و با در نظر گرفتن استانداردهای اعلام شده از سوی دبیرخانه شورای آموزشی پزشکی عمومی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی توسط دانشکده پزشکی تدوین و در اختیار فراگیران قرار گیرد.

- لازم است روش‌ها و برنامه آموزش و ارزیابی دانشجو بر اساس اصول علمی مناسب توسط گروه آموزشی تعیین، اعلام و اجرا شود. تأیید برنامه، نظارت بر اجرا و ارزشیابی برنامه بر عهده دانشکده پزشکی است.

- در ارائه محتوای دروس مقدمات بالینی، تأکید اصلی بر علائم، نشانه‌ها و بیماری‌های شایع است.

بدیهی است در هر دانشکده، کمیته برنامه درسی بایستی نظارت لازم را بر تناسب محتوای ارائه شده توسط اساتید محترم، با حجم واحد و توانمندی‌های مورد انتظار از پزشکان عمومی در نظام سلامت داشته باشند.

بدیهی است در صورت بازنگری یا تغییر برنامه آموزشی دوره دکتری پزشکی عمومی در مراجع ذیربط در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، این دروس حسب مورد توسط کمیته تدوین و ارزشیابی رشته جراحی دهان، فک و صورت بازبینی و تنظیم میگردد.

شماره درس: 6 (170)

نام درس: شرح حال و معاینه فیزیکی 1

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 17 ساعت نظری

هدف: در پایان این درس دانشجو باید بتواند:

- 1- اهمیت و مراحل برقراری ارتباط حرفه‌ای سازنده با بیمار را شرح دهد و در عمل به کار بندد.
- 2- نقش و جایگاه شرح حال و معاینه بالینی را در استدلال بالینی، تصمیم سازی و تصمیم گیری مراقبت بیمار توضیح دهد.
- 3- ارتباط مراحل شرح حال و معاینه بالینی را با مراحل استدلال بالینی (جمع آوری اطلاعات، وزن دهی، تصمیم سازی و تصمیم گیری) شرح دهد.
- 4- اصول کلی اخذ شرح حال در شرایط خاص (بیماران دارای مشکلات ویژه، بیماران مسن، اطفال و معلولین) را توضیح دهد.
- 5- اصول و ضوابط مستند نمودن شرح حال را توضیح داده و به کار بندد.
- 6- اصول کلی معرفی مختصر و کامل بیمار را شرح داده و به کار بندد.

سرفصل‌های درس:

1- نقش و جایگاه شرح حال بیمار در تصمیم سازی و تصمیم گیری در عملی مراقبت بیمار

2- اصول استدلال بالینی (جمع آوری اطلاعات، وزن دهی - تصمیم سازی و تصمیم گیری)

3- اصول کلی اخذ شرح حال

4- اصول کلی مهارت‌های ارتباطی

5- اصول کلی اخذ شرح حال در شرایط ویژه:

الف) بیماران با مشکلات چشم و بینائی

ب) بیماران مشکلات گوش و حلق و بینی و ناشنوایی

ج) بیماران مشکلات پوستی

د) بیماران مشکلات سیستم عضلانی، اسکلتی

ه) بیماران مشکلات مغز و اعصاب

و) بیماران مشکلات صدمات فیزیکی

ز) بیماران روحی روانی

6- اصول کلی اخذ شرح حال در شرایط عمومی خاص:

الف) افراد مسن

ب) نوزادان

ج) اطفال

د) معلولین

7- اصول کلی مستند نمودن شرح حال (Hx writing (complete and brief)

8- اصول کلی معرفی بیمار (Presentation (complete and brief)

شماره درس: 7 (171)

نام درس: کارآموزی شرح حال و معاینه فیزیکی 1

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 51 ساعت کارآموزی

هدف: در پایان این درس دانشجو باید بتواند:

- 1- با بیمارنا ارتباط حرفه ای سازنده برقرار کند.
- 2- در مواجهه با یک نمونه بیمار استاندارد شده، در حد مورد انتظار شرح حال بگیرد.
- 3- نشان دهد که در هنگام گرفتن شرح حال از استدلال بالینی استفاده می کند.
- 4- یک نمونه شرح حال از بیمارنا یا بیمار دارای شرایط خاص (بیماران دارای مشکلات ویژه، بیماران مسن، اطفال و معلولین) بگیرد.
- 5- یک نمونه شرح حال را بر اساس ضوابط آموخته شده ثبت کند.
- 6- یک نمونه معرفی بیمار را هم به صورت مختصر و هم کامل انجام دهد.

سرفصل های درس:

- 1- نقش و جایگاه شرح حال بیمار در تصمیم سازی و تصمیم گیری عملی مراقبت بیمار
- 2- اصول استدلال بالینی (جمع آوری اطلاعات، وزن دهی - تصمیم سازی و تصمیم گیری)
- 3- اصول کلی اخذ شرح حال
- 4- اصول کلی مهارت های ارتباطی
- 5- اصول کلی اخذ شرح حال در شرایط ویژه:
 - الف) بیماران با مشکل چشم و بینائی
 - ب) بیماران مشکلات گوش و حلق و بینی و ناشنوائی
 - ج) بیماران مشکلات پوستی
 - د) بیماران مشکلات عضلانی، اسکلتی
 - ه) بیماران مشکلات مغز و اعصاب
 - و) بیماران مشکلات صدمات فیزیکی
 - ز) بیماران روحی روانی
- 6- اصول کلی اخذ شرح حال در شرایط عمومی خاص:
 - الف) افراد مسن
 - ب) نوزادان
 - ج) اطفال
 - د) معلولین
- 7- اصول کلی مستند نمودن شرح حال (Hx. Writing (Complete And Brief)
- 8- اصول کلی معرفی بیمار (Presentation (Complete and Brief)

* میزان و نحوه ارائه کلاس ها نباید به نحوی باشد که تمرین های بالینی دانشجو را مختل کند.

شماره درس: 8 (172)

نام درس: شرح حال و معاینه فیزیکی 2

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 17 ساعت نظری

هدف: در پایان این درس، دانشجو باید بتواند:

الف) موارد زیر را شرح دهد و بکار بندد:

1. نقش و جایگاه معاینه بالینی در استدلال بالینی
 2. اصول کلی معاینه فیزیکی
 3. اصول کلی معاینات مرتبط با علائم حیاتی
 4. اصول کلی معاینات مرتبط با ظاهر بیمار و یافته‌های پوستی
- General Appearance
 - Skin Manifestations
5. اصول کلی معاینات سر و گردن
 6. اصول کلی معاینه چشم
 7. اصول کلی معاینات گوش و حلق و بینی
 8. اصول کلی معاینات قلب - نرمال، سوفل‌ها
 9. اصول کلی معاینات دستگاه تنفسی
 10. اصول کلی معاینه شکم و رکتوم
 11. اصول کلی معاینات مفاصل و عضلات و رماتولوژی
 12. اصول کلی معاینه Breast
 13. اصول کلی معاینات زنان و زایمان
 14. اصول کلی معاینات اورولوژی

ب) ملاحظات فرهنگی، اخلاقی و مذهبی در مورد معاینات مناطق خاص بدن را بشناسد و مراعات کند.

سرفصل‌های درس:

1. نقش و جایگاه معاینه بالینی در استدلال بالینی

2. اصول کلی معاینه فیزیکی

3. اصول کلی معاینات مرتبط با علائم حیاتی

4. اصول کلی معاینات مرتبط با ظاهر بیمار و یافته‌های پوستی

General Appearance

Skin Manifestations

5. اصول کلی معاینات سر و گردن

6. اصول کلی معاینه چشم

7. اصول کلی معاینات گوش و حلق و بینی

8. اصول کلی معاینات قلب - نرمال، سوفل‌ها

9. اصول کلی معاینات دستگاه تنفسی

10. اصول کلی معاینه شکم و رکتوم

11. اصول کلی معاینات مفاصل و عضلات و رماتولوژی

12. اصول کلی معاینه Breast

13. اصول کلی معاینات زنان و زایمان

14. اصول کلی معاینات اورولوژی

15. ملاحظات فرهنگی، اخلاقی و مذهبی در مورد معاینات مناطق خاص بدن

شماره درس: 9 (173)

نام درس: کارآموزی شرح حال و معاینه فیزیکی 2

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 51 ساعت کارآموزی

هدف: در پایان این درس، دانشجو باید بتواند:

الف) معاینات فیزیکی دستگاه‌ها و اندام‌های زیر را بر روی مولاژ یا بیمار نما (حسب مورد) به شکل صحیح انجام دهد.
ب) ملاحظات فرهنگی، اخلاقی و مذهبی در مورد معاینات مناطق خاص بدن، را مراعات کند.

سرفصل‌های درس:

1. اندازه گیری و ثبت علائم حیاتی

2. معاینات ظاهر بیمار و یافته‌های پوستی

General Appearance

Skin Manifestations

3. معاینات سر و گردن

4. معاینه چشم

5. معاینات گوش و حلق و بینی

6. معاینات قلب – نرمال، سوفلها

7. معاینات دستگاه تنفسی

8. معاینه شکم و رکتوم

9. معاینات مفاصل و عضلات و روماتولوژی

10. معاینه Breast

11. معاینات زنان و زایمان

12. معاینات اورولوژی

13. ملاحظات فرهنگی، اخلاقی و مذهبی در مورد معاینات مناطق خاص بدن

* میزان و نحوه ارائه کلاس‌ها نباید به نحوی باشد که تمرین‌های بالینی دانشجو را مختل کند.

دروس مقدمات بالینی بیماری‌ها:

- استدلال بالینی در رویکرد به علائم و نشانه‌های شایع
- مقدمات بیماری‌های قلب و عروق
- مقدمات بیماری‌های دستگاه تنفس
- مقدمات بیماری‌های خون
- مقدمات بیماری‌های گوارش و کبد
- مقدمات بیماری‌های غدد و متابولیسم
- مقدمات بیماری‌های کلیه
- مقدمات بیماری‌های روماتولوژی
- مقدمات بیماری‌های کودکان
- مقدمات بالینی جراحی
- مقدمات بیماری‌های اعصاب
- مقدمات روانپزشکی
- مقدمات بیماری‌های عفونی

شماره درس: 10 (174)

نام درس: استدلال بالینی در رویکرد به علائم و نشانه‌های شایع

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 8 ساعت نظری

هدف: در پایان این درس، دانشجو باید بتواند:

1. فرآیند طبابت، و جایگاه استدلال بالینی را برای رسیدن به تشخیص و تصمیم‌گیری بالینی شرح دهد.
2. با استفاده از مفاهیم و اصول علمی مرتبط (تعاریف، فیزیوپاتولوژی و اپیدمیولوژی) چند نمونه از تظاهرات شایع و عمومی برای یک بیمار فرضی، رویکرد و تشخیص افتراقی‌های مناسب را پیشنهاد دهد.
3. به اهمیت استدلال بالینی در تصمیم‌گیری‌های پزشکی توجه کند.

سرفصل‌های درس:

1. مقدمات طب بالینی

2. فرآیند استدلال و تصمیم‌گیری بالینی

3. علائم و شکایات شایع، و رویکرد به آن‌ها (بر اساس فرآیند استدلال بالینی):

- ضعف و بی‌حالی، خستگی
- تهوع، استفراغ
- زردی
- کاهش وزن غیرارادی

* توصیه می‌شود این درس با مشارکت اعضای هیئت علمی متخصص رشته داخلی جنرال و یا اعضای هیئت علمی که دیدگاه جنرال و مشرف به حوزه عملکرد پزشک عمومی دارند ارائه شود.

شماره درس: 11 (175)

نام درس: مقدمات بیماری‌های قلب و عروق

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 32 ساعت نظری، 4 ساعت عملی (بحث موردی)

هدف: در پایان این درس، دانشجو باید بتواند (بر اساس فهرست پیوست):

الف) در مواجهه با هر یک از علائم و شکایات شایع و مهم:

- 1- تعریف آن را بیان کند.
- 2- معاینات فیزیکی لازم (Focused History Taking And Physical Exam) برای رویکرد به آن را شرح دهد.
- 3- تشخیص‌های افتراقی مهم را مطرح کند و گام‌های ضروری برای رسیدن به تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.

ب) در مورد بیماری‌های شایع و مهم:

- 1- تعریف، اتیولوژی، و اپیدمیولوژی بیماری را شرح دهد.
- 2- مشکلات بیماران مبتلا به بیماری‌های شایع و مهم را توضیح دهد.
- 3- روش‌های تشخیص بیماری را شرح دهد.
- 4- مهم‌ترین اقدامات پیشگیری در سطوح مختلف، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار را بر اساس شواهد علمی و گایدلاین‌های بومی در حد مورد انتظار از پزشک عمومی توضیح دهد.
- 5- در مواجهه با سناریو یا شرح موارد بیماران مرتبط با این بیماری‌ها، دانش آموخته شده را برای استدلال بالینی و پیشنهاد رویکردهای تشخیصی یا درمانی به کار بندد.

ج) نسبت به مسائل مهمی که مراعات آن در محیط بالینی این حیطه ضرورت دارد، توجه کند.

سرفصل‌های درس :

حداقل یک جلسه از درس باید به بحث موردی (Case Discussion) اختصاص داده شود تا دانشجویان ضمن بررسی شرح حال یک بیمار، به کارگیری دانش آموخته شده در این درس را برای تحلیل مشکلات وی و رسیدن به تشخیص یا پاسخ به پرسش‌های بالینی مطرح شده تمرین کنند.

پیوست درس مقدمات بیماری‌های قلب و عروق - دوره دکترای پزشکی عمومی (رئوس مطالب)

1. آناتومی کارکردی و فیزیولوژی قلب
2. روش‌های پاراکلینیک در تشخیص بیماری‌های قلب و عروق
3. تظاهرات بالینی بیماری‌های قلب و عروق
 - درد قفسه سینه
 - تنگ نفس
 - سنکوپ
 - تپش قلب
 - وقفه قلبی و مرگ ناگهانی
4. ECG، اصول الکتروفیزیولوژی قلب طبیعی و بلوک‌های قلبی
5. آریتمی‌های قلبی
6. آترواسکلروز
7. بیماری عروق کرونر
8. بیماری‌های دریچه ای قلب (بیماری روماتیسمی قلب، بیماری‌های میترال، تری کوسپید، دریچه آئورت و پولمونر)
9. بیماری‌های عضله قلب
10. بیماری‌های پریکارد و اندوکارد
11. بیماری‌های عروقی (شرائین و وریدها)
12. هیپرتانسیون شریانی
13. نارسایی قلبی
14. نارسایی حاد گردش خون (شوک)
15. بحث موردی

شماره درس: 12 (176)

نام درس: مقدمات بیماری‌های دستگاه تنفس

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 32 ساعت نظری، 4 ساعت عملی (بحث موردی)

هدف: در پایان این درس، دانشجو باید بتواند (بر اساس فهرست پیوست):

الف) در مواجهه با هر یک از علائم و شکایات شایع و مهم:

- 1- تعریف آن را بیان کند.
- 2- معاینات فیزیکی لازم (Focused History Taking And Physical Exam) برای رویکرد به آن را شرح دهد.
- 3- تشخیص‌های افتراقی مهم را مطرح کند و گام‌های ضروری برای رسیدن به تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.

ب) در مورد بیماری‌های شایع و مهم:

- 1- تعریف، اتیولوژی، و اپیدمیولوژی بیماری را شرح دهد.
- 2- مشکلات بیماران مبتلا به بیماری‌های شایع و مهم را توضیح دهد.
- 3- روش‌های تشخیص بیماری را شرح دهد.
- 4- مهم‌ترین اقدامات پیشگیری در سطوح مختلف، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار را بر اساس شواهد علمی و گایدلاین‌های بومی در حد مورد انتظار از پزشک عمومی توضیح دهد.
- 5- در مواجهه با سناریو یا شرح موارد بیماران مرتبط با این بیماری‌ها، دانش آموخته شده را برای استدلال بالینی و پیشنهاد رویکردهای تشخیصی یا درمانی به کار بندد.

ج) نسبت به مسائل مهمی که مراعات آن در محیط بالینی این حیطه ضرورت دارد، توجه کند.

سرفصل‌های درس:

حداقل یک جلسه از درس باید به بحث موردی (Case Discussion) اختصاص داده شود تا دانشجویان ضمن بررسی شرح حال یک بیمار، به کارگیری دانش آموخته شده در این درس را برای تحلیل مشکلات وی و رسیدن به تشخیص یا پاسخ به پرسش‌های بالینی مطرح شده تمرین کنند.

پیوست درس مقدمات بیماری‌های دستگاه تنفس - دوره دکترای پزشکی عمومی (رئوس مطالب)

1. مروری بر آناتومی کارکردی و فیزیولوژی دستگاه تنفسی (تهویه و پرفوزیون و مکانیک و کنترل تنفسی)
2. نشانه شناسی بیماری‌های تنفسی
3. روش‌های تشخیصی در بیماری‌های ریه (تصویربرداری، اندوسکوپی، آزمایش‌های ایمنی شناسی و میکروبیولوژیک، ارزیابی عملکرد تنفسی)
4. بیماری‌های انسدادی مزمن ریه (آسم برونشیال)
5. بیماری‌های انسدادی مزمن ریه (COPD)
6. عفونت‌های دستگاه تنفس فوقانی
7. پنومونی‌های ویرال و باکتریال
8. سل ریه
9. برونشکتازی و آبسه ریه
10. تومورهای ریه
11. بیماری‌های اینترستسیال ریه
12. بیماری‌های شغلی و ناشی از عوامل محیطی در ریه (آزبستوز، آلاینده‌های آلی و غیر آلی، ...)
13. بیماری‌های عروقی ریه (آمبولی ریه، هیپرتانسیون ریوی)
14. اختلالات و بیماری‌های پلور
15. نارسایی تنفسی و ARDS
16. بحث موردی (Case Based Discussion)

شماره درس: 13 (177)

نام درس: مقدمات بیماری‌های خون

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 32 ساعت نظری، 4 ساعت عملی (بحث موردی)

هدف: در پایان این درس، دانشجو باید بتواند (بر اساس فهرست پیوست):

الف) در مواجهه با هر یک از علائم و شکایات شایع و مهم:

- 1- تعریف آن را بیان کند.
- 2- معاینات فیزیکی لازم (Focused History Taking And Physical Exam) برای رویکرد به آن را شرح دهد.
- 3- تشخیص‌های افتراقی مهم را مطرح کند و گام‌های ضروری برای رسیدن به تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.

ب) در مورد بیماری‌های شایع و مهم:

- 1- تعریف، اتیولوژی، و اپیدمیولوژی بیماری را شرح دهد.
- 2- مشکلات بیماران مبتلا به بیماری‌های شایع و مهم را توضیح دهد.
- 3- روش‌های تشخیص بیماری را شرح دهد.
- 4- مهم‌ترین اقدامات پیشگیری در سطوح مختلف، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار را بر اساس شواهد علمی و گایدلاین‌های بومی در حد مورد انتظار از پزشک عمومی توضیح دهد.
- 5- در مواجهه با سناریو یا شرح موارد بیماران مرتبط با این بیماری‌ها، دانش آموخته شده را برای استدلال بالینی و پیشنهاد رویکردهای تشخیصی یا درمانی به کار بندد.

ج) نسبت به مسائل مهمی که مراعات آن در محیط بالینی این حیطه ضرورت دارد، توجه کند.

سرفصل‌های درس:

حداقل یک جلسه از درس باید به بحث موردی (Case Discussion) اختصاص داده شود تا دانشجویان ضمن بررسی شرح حال یک بیمار، به کارگیری دانش آموخته شده در این درس را برای تحلیل مشکلات وی و رسیدن به تشخیص یا پاسخ به پرسش‌های بالینی مطرح شده تمرین کنند.

پیوست درس مقدمات بیماری‌های خون (رئوس مطالب)

1. آناتومی کاربردی و فیزیولوژی دستگاه خون (هماتوپویز، سلول‌های خون و عملکرد آن‌ها، هموستاز)
2. بررسی پاراکلینیک در بیماری‌های دستگاه خون (شمارش کامل گلبولی، بررسی اسمیر خون، بررسی مغز استخوان)
3. علائم بالینی و پاراکلینیک در بیماری‌های خون (آنمی، هموگلوبین بالا، لکوپنی، لکوسیتوز، لنفادنوپاتی، اسپلنومگالی، خونریزی، ترومبوسایتوپنی، ترومبوسیتوز، پان سیتوپنی، عفونت، ترومبوز وریدی)
4. آنمی‌ها (آنمی فقر آهن و آنمی بیماری‌های مزمن، آنمی مگالوبلاستیک، آنمی آپلاستیک)
5. کلیات همولیز، مامبرانوپاتی‌ها و آنزیموپاتی‌ها
6. هموگلوبینوپاتی‌ها، سندرم‌های تالاسمیک و آنمی‌های همولیتیک اکتسابی
7. اختلالات انعقادی ارثی و اکتسابی
8. اختلالات هموستاز پلاکتی
9. اختلالات ترومبوتیک و درمان‌های آنتی‌کوآگولانت
10. نئوپلاسم‌های میلوپرولیفراتیو (ترومبوسیتوز اولیه، پلی‌سیتمی اولیه و پلی‌سیتمی ثانویه، میلوپروفیروز)
11. لوسمی‌های حاد و پیوند مغز استخوان
12. لوسمی‌های مزمن (CML, CLL, HCL)
13. لنفوم غیر هوچکین و لنفوم هوچکین، دیسکرازی‌های پلاسماسل
14. فرآورده‌های خونی و ترانسفیوژن
15. اورژانس‌های انکولوژی
16. بحث موردی

شماره درس: 14 (178)

نام درس: مقدمات بیماری‌های گوارش و کبد

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 36 ساعت نظری، 4 ساعت عملی (بحث موردی)

هدف: در پایان این درس، دانشجو باید بتواند (بر اساس فهرست پیوست):

الف) در مواجهه با هر یک از علائم و شکایات شایع و مهم:

- 1- تعریف آن را بیان کند.
 - 2- معاینات فیزیکی لازم (Focused History Taking And Physical Exam) برای رویکرد به آن را شرح دهد.
 - 3- تشخیص‌های افتراقی مهم را مطرح کند و گام‌های ضروری برای رسیدن به تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.
- ب) در مورد بیماری‌های شایع و مهم:
- 1- تعریف، اتیولوژی، و اپیدمیولوژی بیماری را شرح دهد.
 - 2- مشکلات بیماران مبتلا به بیماری‌های شایع و مهم را توضیح دهد.
 - 3- روش‌های تشخیص بیماری را شرح دهد.
 - 4- مهمترین اقدامات پیشگیری در سطوح مختلف، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار را بر اساس شواهد علمی و گایدلاین‌های بومی در حد مورد انتظار از پزشک عمومی توضیح دهد.
 - 5- در مواجهه با سناریو یا شرح موارد بیماران مرتبط با این بیماری‌ها، دانش آموخته شده را برای استدلال بالینی و پیشنهاد رویکردهای تشخیصی یا درمانی به کار بندد.
- ج) نسبت به مسائل مهمی که مراعات آن در محیط بالینی این حیطه ضرورت دارد، توجه کند.

سرفصل‌های درس:

حداقل دو جلسه از درس باید به بحث موردی (Case Discussion) اختصاص داده شود تا دانشجویان ضمن بررسی شرح حال یک بیمار، به کارگیری دانش آموخته شده در این درس را برای تحلیل مشکلات وی و رسیدن به تشخیص یا پاسخ به پرسش‌های بالینی مطرح شده تمرین کنند.

پیوست درس مقدمات بیماری‌های گوارش و کبد (رئوس مطالب)

1. آناتومی کارکردی و فیزیولوژی دستگاه گوارش
2. روش‌های بررسی پاراکلینیک در بیماری‌های گوارش
3. تظاهرات بیماری‌های دستگاه گوارش:
 - دیس پپسی
 - اختلالات بلع (ادینوفاژی و دیسفاژی)
 - سوزش سردل و برگشت غذا
 - استفراغ
 - خونریزی دستگاه گوارش
 - اسهال (حاد و مزمن)
 - سوء جذب
 - یبوست و اختلالات دفع
 - درد شکم
4. بیماری‌های دهان و غدد بزاقی (آفتوز، کانسر دهان، کاندیدیاز، التهاب پاروتید)
5. بیماری‌های مری (ریفلاکس، اختلالات حرکتی، ازوفاژیت، تومورها و زخم مری)
6. بیماری‌های معده و دودنوم (گاستریت، پپتیک اولسر، اختلالات عملکردی، تومورهای معده)
7. بیماری‌های روده کوچک (بیماری‌های سندرم سوءجذب، اختلالات حرکتی، عوارض ناشی از مواد غذایی، عفونت‌های روده کوچک، تومورهای روده کوچک)
8. بیماری‌های پانکراس (پانکراتیت حاد و مزمن، تومورها)
9. بیماری‌های التهابی روده
10. سندرم روده تحریک پذیر
11. آناتومی کارکردی و فیزیولوژی کبد و مجاری صفراوی
12. بررسی پاراکلینیک در بیماری‌های کبد و مجاری صفراوی (آزمایش‌های بیوشیمیایی خون، تست‌های هماتولوژیک، تست‌های ایمونولوژیک، تصویربرداری، بررسی بافت شناسی)
13. تظاهرات بیماری‌های کبد:
 - _ نارسایی حاد کبد
 - _ اختلال تست‌های عملکرد کبد (تفسیر تست‌های کبدی)
 - _ زردی
 - _ هیپاتومگالی
 - _ آسیت

— انسفالوپاتی کبدی

— خونریزی از واریس مری

15. عفونت کبد (هپاتیت ویروسی، آبسه کبد)

16. بیماری‌های اتوایمون کبد و مجاری صفراوی

17. کبد چرب

18. سیروز کبدی

19. تومورهای کبد

20. آسیب کبدی ناشی از داروها

21. بیماری‌های ارثی کبد (هموکروماتوز، ویلسون، ژیلبرت)

22. سنگ‌های صفراوی و کلستاز (PSC، PBC)

23. بیماری‌های انگلی دستگاه گوارش و کیست هیداتید

24. بحث موردی

شماره درس: 15 (179)

نام درس: مقدمات بیماری‌های غدد و متابولیسم

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 32 ساعت نظری، 4 ساعت عملی (بحث موردی)

هدف: در پایان این درس، دانشجو باید بتواند (بر اساس فهرست پیوست):

الف) در مواجهه با هر یک از علائم و شکایات شایع و مهم:

- 1- تعریف آن را بیان کند.
 - 2- معاینات فیزیکی لازم (Focused History Taking And Physical Exam) برای رویکرد به آن را شرح دهد.
 - 3- تشخیص‌های افتراقی مهم را مطرح کند و گام‌های ضروری برای رسیدن به تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.
- ب) در مورد بیماری‌های شایع و مهم:
- 1- تعریف، اتیولوژی، و اپیدمیولوژی بیماری را شرح دهد.
 - 2- مشکلات بیماران مبتلا به بیماری‌های شایع و مهم را توضیح دهد.
 - 3- روش‌های تشخیص بیماری را شرح دهد.
 - 4- مهمترین اقدامات پیشگیری در سطوح مختلف، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار را بر اساس شواهد علمی و گایدلاین‌های بومی در حد مورد انتظار از پزشک عمومی توضیح دهد.
 - 5- در مواجهه با سناریو یا شرح موارد بیماران مرتبط با این بیماری‌ها، دانش آموخته شده را برای استدلال بالینی و پیشنهاد رویکردهای تشخیصی یا درمانی به کار بندد.
- ج) نسبت به مسائل مهمی که مراعات آن در محیط بالینی این حیطه ضرورت دارد، توجه کند.

سرفصل‌های درس:

در این درس، دانشجو باید از طریق حضور در کلاس درس، مرکز یادگیری مهارت‌های بالینی Skill Lab، کارگاه آموزشی، و انجام تکالیف فردی و گروهی به اهداف مشخص دست یابد.

حداقل یک جلسه از درس باید به بحث موردی (Case Discussion) اختصاص داده شود تا دانشجویان ضمن بررسی شرح حال یک بیمار، به کارگیری دانش آموخته شده در این درس را برای تحلیل مشکلات وی و رسیدن به تشخیص یا پاسخ به پرسش‌های بالینی مطرح شده تمرین کنند.

پیوست درس مقدمات بیماری‌های غدد و متابولیسم (رئوس مطالب)

1. کلیات آندوکرینولوژی
2. بیماری‌های هیپوفیز و هیپوتالاموس (آناتومی کارکردی و فیزیولوژی، تظاهرات بالینی بیماری‌های هیپوفیز و هیپوتالاموس، کم کاری هیپوفیز و هیپوتالاموس، پرولاکتینوما، اکرومگالی، دیابت بیمزه)
3. بیماری‌های تیروئید (آناتومی کارکردی و فیزیولوژی، تظاهرات بالینی بیماری‌های تیروئید، بررسی پاراکلینیک در اختلالات تیروئید، پرکاری و کم کاری تیروئید، تیروئیدیت، گواتر، تومورهای تیروئید)
4. بیماری‌های پاراتیروئید (آناتومی کارکردی و فیزیولوژی، هیپرکلسمی و هیپوکلسمی، کم کاری و پرکاری پاراتیروئید)
5. آدرنال (آناتومی کارکردی و فیزیولوژی، تظاهرات بالینی بیماری‌های آدرنال، سندرم کوشینگ، نارسایی آدرنال، فئوکروموسایتوما)
6. گنادها (آناتومی کارکردی و فیزیولوژی، تاخیر بلوغ، امنوره و هیرسوتیسم، سندرم تخمدان پلی کیستیک)
7. دیابت تعریف، تشخیص و تقسیم بندی
8. عوارض حاد دیابت: کتواسیدوز دیابتی و کمای هیپراسمولار
9. عوارض مزمن دیابت
10. سندرم متابولیک و چاقی
11. اختلالات لیپید
12. بحث موردی

شماره درس: 16 (180)

نام درس: مقدمات بیماری‌های کلیه

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 26 ساعت نظری، 4 ساعت عملی (بحث موردی)

هدف: در پایان این درس، دانشجو باید بتواند (بر اساس فهرست پیوست):

الف) در مواجهه با هر یک از علائم و شکایات شایع و مهم:

1- تعریف آن را بیان کند.

2- معاینات فیزیکی لازم (Focused History Taking And Physical Exam) برای رویکرد به آن را

شرح دهد.

3- تشخیص‌های افتراقی مهم را مطرح کند و گام‌های ضروری برای رسیدن به تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را

پیشنهاد دهد.

ب) در مورد بیماری‌های شایع و مهم:

1- تعریف، اتیولوژی، و اپیدمیولوژی بیماری را شرح دهد.

2- مشکلات بیماران مبتلا به بیماری‌های شایع و مهم را توضیح دهد.

3- روش‌های تشخیص بیماری را شرح دهد.

4- مهمترین اقدامات پیشگیری در سطوح مختلف، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار را بر اساس شواهد علمی و

گایدلاین‌های بومی در حد مورد انتظار از پزشک عمومی توضیح دهد.

5- در مواجهه با سناریو یا شرح موارد بیماران مرتبط با این بیماری‌ها، دانش آموخته شده را برای استدلال بالینی

و پیشنهاد رویکردهای تشخیصی یا درمانی به کار بندد.

ج) نسبت به مسائل مهمی که مراعات آن در محیط بالینی این حیطه ضرورت دارد، توجه کند.

سرفصل‌های درس:

حداقل یک جلسه از درس باید به بحث موردی (Case Discussion) اختصاص داده شود تا دانشجویان ضمن بررسی شرح حال یک بیمار، به کارگیری دانش آموخته شده در این درس را برای تحلیل مشکلات وی و رسیدن به تشخیص یا پاسخ به پرسش‌های بالینی مطرح شده تمرین کنند.

پیوست درس مقدمات بیماری‌های کلیه (رئوس مطالب)

1. آناتومی کارکردی و فیزیولوژی دستگاه ادراری
2. تشخیص آزمایشگاهی بیماری‌های کلیه و مجاری ادراری (GFR، آنالیز ادرار، آزمایش‌های خون، تصویربرداری، بیوپسی کلیه)
3. تظاهرات بالینی بیماری‌های کلیه و مجاری ادرار
4. نارسایی حاد کلیه
5. بیماری (نارسایی) مزمن کلیه
6. بیماری‌های عروقی کلیه
7. بیماری‌های گlomerولی
8. بیماری‌های توبولواینترستشیال (نفريت بينابينی حاد و مزمن، نفروپاتی ناشی از رفاکس، ...)
9. بیماری‌های کیستیک کلیه
10. سنگ کلیه
11. عفونت ادراری
12. اختلالات آب و الکترولیت
13. اختلالات اسید-باز
14. هیپرتانسیون شریانی
15. اصول درمان جایگزین در نارسایی کلیه (درمان محافظه کارانه، دیالیز خونی و صفاقی، پیوند کلیه)
16. کلیه و بیماری‌های سیستمیک، بارداری
17. بحث موردی

شماره درس: 17 (181)

نام درس: مقدمات بیماری‌های روماتولوژی

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 26 ساعت نظری، 4 ساعت عملی (بحث موردی)

هدف: در پایان این درس، دانشجو باید بتواند (بر اساس فهرست پیوست):

الف) در مواجهه با هر یک از علائم و شکایات شایع و مهم:

- 1- تعریف آن را بیان کند.
 - 2- معاینات فیزیکی لازم (Focused History Taking And Physical Exam) برای رویکرد به آن را شرح دهد.
 - 3- تشخیص‌های افتراقی مهم را مطرح کند و گام‌های ضروری برای رسیدن به تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.
- ب) در مورد بیماری‌های شایع و مهم:
- 1- تعریف، اتیولوژی، و اپیدمیولوژی بیماری را شرح دهد.
 - 2- مشکلات بیماران مبتلا به بیماری‌های شایع و مهم را توضیح دهد.
 - 3- روش‌های تشخیص بیماری را شرح دهد.
 - 4- مهم‌ترین اقدامات پیشگیری در سطوح مختلف، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار را بر اساس شواهد علمی و گایدلاین‌های بومی در حد مورد انتظار از پزشک عمومی توضیح دهد.
 - 5- در مواجهه با سناریو یا شرح موارد بیماران مرتبط با این بیماری‌ها، دانش آموخته شده را برای استدلال بالینی و پیشنهاد رویکردهای تشخیصی یا درمانی به کار بندد.
- ج) نسبت به مسائل مهمی که مراعات آن در محیط بالینی این حیطه ضرورت دارد، توجه کند.

سرفصل‌های درس:

حداقل یک جلسه از درس باید به بحث موردی (Case Discussion) اختصاص داده شود تا دانشجویان ضمن بررسی شرح حال یک بیمار، به کارگیری دانش آموخته شده در این درس را برای تحلیل مشکلات وی و رسیدن به تشخیص یا پاسخ به پرسش‌های بالینی مطرح شده تمرین کنند.

پیوست درس مقدمات بیماری‌های روماتولوژی (رئوس مطالب)

1. علامت شناسی بیماری‌های روماتیسمی
 - درد ستون فقرات و دردهای عمومی موسکولواسکلتال
 - پلی آرتريت و منوآرتريت
2. آناتومی کارکردی و فیزیولوژی بافت همبند
3. استئوآرتريت
4. بیماری آرتريت روماتوئید و JRA
5. اسپوندیلوآرتروپاتی‌های سرونگاتیو (اسپوندیلیت آنکیلوزان، آرتريت واکنشی، ...)
6. پری آرتريت‌ها
7. آرتريت عفونی (سپتیک، ویروسی، سل و بروسلا)
8. نقرس و سایر آرتروپاتی‌های ناشی از کریستال
9. بیماری‌های بافت همبند (لوپوس اریتماتوسیستمیک، اسکروز سیستمیک، شوگرن، پلی میوزیت و درماتومیوزیت)
10. واسکولیت‌ها
11. استئوپروز
12. سایر بیماری‌های استخوان (استئومالاسی، بیماری پاژه استخوان، و هیپرپاراتیروئیدی)
13. تست‌های آزمایشگاهی و تکنیک‌های مشاهده (Imaging) در اختلالات روماتولوژیک
14. Approach به بیمار با شکایات اسکلتی عضلانی (شرح حال و معاینه) معرفی سندرم‌های بالینی
15. اصول درمان در بیماری‌های روماتیسمی
16. بحث موردی

شماره درس: 18 (182)

نام درس: مقدمات بیماری‌های کودکان

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 17 ساعت نظری

هدف: در پایان این درس، دانشجو باید بتواند (بر اساس فهرست پیوست):

الف) در مواجهه با هر یک از علائم و شکایات شایع و مهم:

1- تعریف آن را بیان کند.

2- معاینات فیزیکی لازم (Focused History Taking And Physical Exam) برای رویکرد به آن را

شرح دهد.

3- تشخیص‌های افتراقی مهم را مطرح کند و گام‌های ضروری برای رسیدن به تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را

پیشنهاد دهد.

ب) در مورد بیماری‌های شایع و مهم:

1- تعریف، اتیولوژی، و اپیدمیولوژی بیماری را شرح دهد.

2- مشکلات بیماران مبتلا به بیماری‌های شایع و مهم را توضیح دهد.

3- روش‌های تشخیص بیماری را شرح دهد.

4- مهم‌ترین اقدامات پیشگیری در سطوح مختلف، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار را بر اساس شواهد علمی و

گایدلاین‌های بومی در حد مورد انتظار از پزشک عمومی توضیح دهد.

5- در مواجهه با سناریو یا شرح موارد بیماران مرتبط با این بیماری‌ها، دانش آموخته شده را برای استدلال بالینی

و پیشنهاد رویکردهای تشخیصی یا درمانی به کار بندد.

ج) نسبت به مسائل مهمی که مراعات آن در محیط بالینی این حیطه ضرورت دارد، توجه کند.

سرفصل‌های درس:

حداقل یک جلسه از درس باید به بحث موردی (Case Discussion) اختصاص داده شود تا دانشجویان ضمن بررسی شرح

حال یک بیمار، به کارگیری دانش آموخته شده در این درس را برای تحلیل مشکلات وی و رسیدن به تشخیص یا پاسخ به

پرسش‌های بالینی مطرح شده تمرین کنند.

پیوست درس مقدمات بیماری‌های کودکان (محتوای ضروری درس)

1. تعریف طب کودکان، اپیدمیولوژی بیماری‌ها و مرگ و میر کودکان در ایران و آشنایی با نظام سلامت و برنامه‌های سلامت کودکان در کشور
2. گرفتن شرح حال و معاینه فیزیکی کودک
3. آشنایی با غربالگری بیماری‌ها براساس برنامه‌های کشوری توصیه شده
4. کنترل عفونت در بیمارستان، کنترل اپیدمیولوژیک بیماری‌های عفونی در کودکان در سطح جامعه
5. پاتوفیزیولوژی عفونت‌های دستگاه تنفسی فوقانی و تحتانی
6. پاتوفیزیولوژی هیپوگلیسمی در کودکان
7. پاتوفیزیولوژی ادم و هماچوری
8. شوک در کودکان (مفاهیم، پاتوفیزیولوژی، اتیولوژی و علائم بالینی)
9. آشنایی با اصول فیزیوپاتولوژی مایعات بدن و ارزیابی اختلالات شایع الکترولیتی
10. پاتوفیزیولوژی اختلال اسید و باز

شماره درس: 19 (183)

نام درس: مقدمات بیماری‌های جراحی

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 15 ساعت نظری، 4 ساعت کارگاه

هدف: در پایان این درس، دانشجو باید بتواند (بر اساس فهرست پیوست):

الف) در مواجهه با هر یک از علائم و شکایات شایع و مهم:

- 1- تعریف آن را بیان کند.
- 2- معاینات فیزیکی لازم (Focused History Taking And Physical Exam) برای رویکرد به آن را شرح دهد.
- 3- تشخیص‌های افتراقی مهم را مطرح کند و گام‌های ضروری برای رسیدن به تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.

ب) در مورد بیماری‌های شایع و مهم:

- 1- تعریف، اتیولوژی، و اپیدمیولوژی بیماری را شرح دهد.
- 2- مشکلات بیماران مبتلا به بیماری‌های شایع و مهم را توضیح دهد.
- 3- روش‌های تشخیص بیماری را شرح دهد.
- 4- مهمترین اقدامات پیشگیری در سطوح مختلف، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار را بر اساس شواهد علمی و گایدلاین‌های بومی در حد مورد انتظار از پزشک عمومی توضیح دهد.
- 5- در مواجهه با سناریو یا شرح موارد بیماران مرتبط با این بیماری‌ها، دانش آموخته شده را برای استدلال بالینی و پیشنهاد رویکردهای تشخیصی یا درمانی به کار بندد.

ج) نسبت به مسائل مهمی که مراعات آن در محیط بالینی این حیطه ضرورت دارد، توجه کند.

سر فصل‌های درس:

حداقل یک جلسه از درس باید به بحث موردی (Case Discussion) اختصاص داده شود تا دانشجویان ضمن بررسی شرح حال یک بیمار، به کارگیری دانش آموخته شده در این درس را برای تحلیل مشکلات وی و رسیدن به تشخیص یا پاسخ به پرسش‌های بالینی مطرح شده تمرین کنند.

پیوست درس مقدمات بیماری‌های جراحی (محتوای ضروری درس)

1. شکم حاد و تشخیص‌های افتراقی آن
2. اصول برخورد با زخم باز و بسته و کنترل خونریزی‌های خارجی
3. شوک و ترانسفیوژن
4. برخورد با تروماهای شایع شامل ارزیابی اولیه و ثانویه
5. اداره بیماران قبل و بعد از انجام اعمال جراحی
6. گرفتن شرح حال و معاینه فیزیکی دستگاه ادراری تناسلی
7. علائم و نشانه‌های شایع بیماری‌های مجاری ادراری (ارولوژی)
8. هماچوری و کولیک کلیوی
9. کلیات شکستگی‌ها و در رفتگی‌ها (شامل اصول ترمیم شکستگی‌های باز)
10. اصول گرفتن شرح حال و معاینات ارتوپدی و روش‌های تشخیصی رایج در ارتوپدی
11. شناسایی ابزارهای ساده جراحی و ست‌های پرکاربرد در بخش‌های مختلف و نحوه بکارگیری تکنیک‌های اسپتیک در پروسیجرهای رایج در بیمارستان (کارگاه 2 ساعته)
12. اهمیت مستند سازی مراقبت‌ها و مسائل مهم پرونده نویسی در بخش‌های جراحی (کارگاه 2 ساعته)
13. ایمنی بیماران در بخش‌های جراحی.

شماره درس: 20 (184)

نام درس: مقدمات بیماری‌های اعصاب

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 9 ساعت نظری

هدف: در پایان این درس، دانشجو باید بتواند (بر اساس فهرست پیوست):

الف) در مواجهه با هر یک از علائم و شکایات شایع و مهم:

1- تعریف آن را بیان کند.

2- معاینات فیزیکی لازم (Focused History Taking And Physical Exam) برای رویکرد به آن را شرح دهد.

3- تشخیص‌های افتراقی مهم را مطرح کند و گام‌های ضروری برای رسیدن به تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.

ب) در مورد بیماری‌های شایع و مهم:

1- تعریف، اتیولوژی، و اپیدمیولوژی بیماری را شرح دهد.

2- مشکلات بیماران مبتلا به بیماری‌های شایع و مهم را توضیح دهد.

3- روش‌های تشخیص بیماری را شرح دهد.

4- مهم‌ترین اقدامات پیشگیری در سطوح مختلف، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار را بر اساس شواهد علمی و گایدلاین‌های

بومی در حد مورد انتظار از پزشک عمومی توضیح دهد.

5- در مواجهه با سناریو یا شرح موارد بیماران مرتبط با این بیماری‌ها، دانش آموخته شده را برای استدلال بالینی و پیشنهاد

رویکردهای تشخیصی یا درمانی به کار بندد.

ج) نسبت به مسائل مهمی که مراعات آن در محیط بالینی این حیطه ضرورت دارد، توجه کند.

سر فصل‌های درس:

حداقل یک جلسه از درس باید به بحث موردی (Case Discussion) اختصاص داده شود تا دانشجویان ضمن بررسی شرح

حال یک بیمار، به کارگیری دانش آموخته شده در این درس را برای تحلیل مشکلات وی و رسیدن به تشخیص یا پاسخ به

پرسش‌های بالینی مطرح شده تمرین کنند.

پیوست درس مقدمات بیماری‌های اعصاب دوره دکترای پزشکی عمومی (محتوای ضروری درس)

1- تعیین محل آسیب در نورولوژی

2- اختلالات هوشیاری، وضعیت نباتی و مرگ مغزی (مفاهیم، پاتوفیزیولوژی، نکات کلیدی معاینه و شرح حال)

3- رویکرد به بیمار دچار ضعف عضلانی

4- سکتة مغزی (مفاهیم، پاتوفیزیولوژی، اتیولوژی و علائم بالینی)

5- اختلالات تشنجی (تعاریف، طبقه بندی، علائم بالینی و تشخیص افتراقی)

6- رویکرد به سرگیجه و اختلالات تعادلی

7- کمر درد، درد گردن و درد اندام‌ها

8- سردرد (تعاریف، طبقه بندی، و نکات کلیدی شرح حال و معاینه)

شماره درس: 21 (185)

نام درس: مقدمات روانپزشکی

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 8 ساعت نظری

هدف: در پایان این درس، دانشجو باید بتواند (بر اساس فهرست پیوست):

الف) در مواجهه با هر یک از علائم و شکایات شایع و مهم:

- 1- تعریف آن را بیان کند.
- 2- معاینات فیزیکی لازم (Focused History Taking And Physical Exam) برای رویکرد به آن را شرح دهد.
- 3- تشخیص‌های افتراقی مهم را مطرح کند و گام‌های ضروری برای رسیدن به تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.

ب) در مورد بیماری‌های شایع و مهم:

- 1- تعریف، اتیولوژی، و اپیدمیولوژی بیماری را شرح دهد.
 - 2- مشکلات بیماران مبتلا به بیماری‌های شایع و مهم را توضیح دهد.
 - 3- روش‌های تشخیص بیماری را شرح دهد.
 - 4- مهمترین اقدامات پیشگیری در سطوح مختلف، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار را بر اساس شواهد علمی و گایدلاین‌های بومی در حد مورد انتظار از پزشک عمومی توضیح دهد.
 - 5- در مواجهه با سناریو یا شرح موارد بیماران مرتبط با این بیماری‌ها، دانش آموخته شده را برای استدلال بالینی و پیشنهاد رویکردهای تشخیصی یا درمانی به کار بندد.
- ج) نسبت به مسائل مهمی که مراعات آن در محیط بالینی این حیطه ضرورت دارد، توجه کند.

سر فصل‌های درس:

حداقل یک جلسه از درس باید به بحث موردی (Case Discussion) اختصاص داده شود تا دانشجویان ضمن بررسی شرح حال یک بیمار، به کارگیری دانش آموخته شده در این درس را برای تحلیل مشکلات وی و رسیدن به تشخیص یا پاسخ به پرسش‌های بالینی مطرح شده تمرین کنند.

پیوست درس مقدمات روانپزشکی

1. کلیات روانپزشکی و بهداشت روان و طبقه بندی رایج در روانپزشکی

2. گرفتن شرح حال از بیماران مبتلا به مشکلات روانپزشکی: اصول و تکنیک‌ها و علامت شناسی

3. مسائل روانپزشکی در بیماری‌های جسمی و اختلالات روان تنی

4. مشکلات جسمی در بیماری‌های روانی

5. افسردگی و اضطراب (تعریف، اهمیت، همه گیر شناسی)

6. اختلالات سوماتوفرم

7. اورژانس‌های روانپزشکی (اصول مواجهه و مراقبت و اصول درمان)

شماره درس: 22 (186)

نام درس: مقدمات بیماری‌های عفونی

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 17 ساعت نظری

هدف: در پایان این درس، دانشجو باید بتواند (بر اساس فهرست پیوست):

الف) در مواجهه با هر یک از علائم و شکایات شایع و مهم:

1- تعریف آن را بیان کند.

2- معاینات فیزیکی لازم (Focused History Taking And Physical Exam) برای رویکرد به آن را شرح دهد.

3- تشخیص‌های افتراقی مهم را مطرح کند و گام‌های ضروری برای رسیدن به تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.

ب) در مورد بیماری‌های شایع و مهم:

1- تعریف، اتیولوژی، و اپیدمیولوژی بیماری را شرح دهد.

2- مشکلات بیماران مبتلا به بیماری‌های شایع و مهم را توضیح دهد.

3- روش‌های تشخیص بیماری را شرح دهد.

4- مهمترین اقدامات پیشگیری در سطوح مختلف، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار را بر اساس شواهد علمی و گایدلاین‌های

بومی در حد مورد انتظار از پزشک عمومی توضیح دهد.

5- در مواجهه با سناریو یا شرح موارد بیماران مرتبط با این بیماری‌ها، دانش آموخته شده را برای استدلال بالینی و پیشنهاد

رویکردهای تشخیصی یا درمانی به کار بندد.

ج) نسبت به مسائل مهمی که مراعات آن در محیط بالینی این حیطه ضرورت دارد، توجه کند.

سر فصل‌های درس:

حداقل یک جلسه از درس باید به بحث موردی (Case Discussion) اختصاص داده شود تا دانشجویان ضمن بررسی شرح

حال یک بیمار، به کارگیری دانش آموخته شده در این درس را برای تحلیل مشکلات وی و رسیدن به تشخیص یا پاسخ به

پرسش‌های بالینی مطرح شده تمرین کنند.

پیوست درس مقدمات بیماری‌های عفونی (محتوای ضروری درس)

1. اصول پیشگیری از بیماری‌های عفونی
2. اصول اولیه بررسی‌های آزمایشگاهی در بیماری‌های عفونی
3. اصول کنترل عفونت بیمارستانی و ایزولاسیون
4. اصول مراقبت فردی در برابر عفونت‌ها
5. برخورد با بیمار تب دار و تب بدون علایم لوکالیزه
6. سپسیس و شوک سپتیک
7. برخورد با بیمار با بزرگی غدد لنفاوی
8. برخورد با بیمار با تب و راش
9. عفونت پوست و بافت نرم
10. عفونت‌های ویروسی و باکتریال دستگاه گوارش
11. عفونت‌های انگلی شایع دستگاه گوارش
12. عفونت‌های شایع دستگاه تنفسی فوقانی
13. عفونت‌های شایع دستگاه تنفسی تحتانی
14. عفونت‌های بیمارستانی

شماره درس: 23 (188)

نام درس: کارآموزی بیماریهای داخلی

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 9 واحد کارآموزی

هدف: در پایان این درس، کارآموز باید بتواند:

با مراجعان، بیماران، کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت به نحو شایسته ارتباط برقرار کند و ویژگی‌های رفتار حرفه‌ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد.

- 1- از بیمار مبتلا به علائم و شکایات شایع و مهم مرتبط با این بخش شرح حال بگیرد، معاینات فیزیکی لازم را انجام دهد، تشخیص‌های افتراقی مهم را مطرح کند و تشخیص و نحوه مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.
- 2- مشکلات بیماران مبتلا به بیماری‌های شایع و مهم مرتبط با این بخش را شناسایی کند، براساس شواهد علمی و گایدلاین‌های بومی، در مورد اقدامات پیشگیری، درمان، پیگیری، ارجاع و توانبخشی همراه با آموزش بیمار در حد مورد انتظار از پزشک عمومی استدلال و پیشنهاد نماید و در مدیریت مشکل بیمار بر اساس استانداردهای بخش زیر نظر سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) مشارکت کند.
- 3- پروسیجرهای ضروری مرتبط با این بخش را با رعایت اصول ایمنی بیمار و تحت نظارت مناسب سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد.

سرفصل‌های درس:

در این چرخش آموزشی کارآموز باید از طریق حضور در راندهای بالینی، درمانگاه‌های آموزشی و انجام تکالیف فردی و گروهی به اهداف مشخص شده دست یابد. برای تأمین دانش نظری کلاس‌های آموزش نظری مورد نیاز برگزار شود.

* میزان و نحوه ارائه کلاس‌ها نباید به نحوی باشد که حضور دانشجو در کنار بیمار و تمرین‌های بالینی وی را تحت الشعاع قرار دهد و مختل کند.

* نظارت می‌تواند توسط سطوح بالاتر (دستیاران، فلوها، استادان) و یا سایر اعضای ذیصلاح تیم سلامت اعمال شود به نحوی که ضمن اطمینان از مراعات ایمنی و حقوق بیماران، امکان تحقق اهداف یادگیری کارآموزان نیز فراهم گردد. تعیین نحوه و مسئول نظارت مناسب برای هر پروسیجر یا مداخله بر عهده دانشکده پزشکی است.

شماره درس: 24 (190)

نام درس: کارآموزی بیماری‌های قلب و عروق

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 1 ماه (4 هفته)

هدف: در پایان این چرخش آموزشی کارآموز باید بتواند:

- 1- با مراجعان، بیماران، کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت به نحو شایسته ارتباط برقرار کند و ویژگی‌های رفتار حرفه‌ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد.
- 2- از بیمار مبتلا به علائم و شکایات شایع و مهم مرتبط با این بخش شرح حال بگیرد، معاینات فیزیکی لازم را انجام دهد، تشخیص‌های افتراقی مهم را مطرح کند و تشخیص و نحوه مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.
- 3- مشکلات بیماران مبتلا به بیماری‌های شایع و مهم مرتبط با این بخش را شناسایی کند، براساس شواهد علمی و گایدلاین‌های بومی، در مورد اقدامات پیشگیری، درمان، پیگیری، ارجاع و توانبخشی همراه با آموزش بیمار در حد مورد انتظار از پزشک عمومی استدلال و پیشنهاد نماید و در مدیریت مشکل بیمار بر اساس استانداردهای بخش زیر نظر سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) مشارکت کند.
- 4- پروسیجرهای ضروری مرتبط با این بخش را با رعایت اصول ایمنی بیمار و تحت نظارت مناسب سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد.

سرفصل‌های درس:

- در این چرخش آموزشی کارآموز باید از طریق حضور در راندهای بالینی، درمانگاه‌های آموزشی و انجام تکالیف فردی و گروهی به اهداف مشخص شده دست یابد. برای تأمین دانش نظری کلاس‌های آموزش نظری مورد نیاز برگزار شود.
- میزان و نحوه ارائه کلاس‌ها نباید به نحوی باشد که حضور دانشجو در کنار بیمار و تمرین‌های بالینی وی را تحت الشعاع قرار دهد و مختل کند.
- نظارت می‌تواند توسط سطوح بالاتر (دستیاران، فلوها، استادان) و یا سایر اعضای ذیصلاح تیم سلامت اعمال شود به نحوی که ضمن اطمینان از مراعات ایمنی و حقوق بیماران، امکان تحقق اهداف یادگیری کارآموزان نیز فراهم گردد. تعیین نحوه و مسئول نظارت مناسب برای هر پروسیجر یا مداخله بر عهده دانشکده پزشکی است.

شماره درس: 25 (196)

نام درس: کارآموزی جراحی عمومی

نوع درس: دروس پزشکی و بیمارستانی

ساعت درس و نوع ارائه: 2 ماه (یا 8 هفته)

هدف: در پایان این چرخش آموزشی کارآموز باید بتواند:

- 1- با مراجعان، بیماران، کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت به نحو شایسته ارتباط برقرار کند و ویژگی‌های رفتار حرفه‌ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد.
- 2- بتواند از بیمار مبتلا به علائم و شکایات شایع و مهم مرتبط با این بخش شرح حال بگیرد، معاینات فیزیکی لازم را انجام دهد، تشخیص‌های افتراقی مهم را مطرح کند و تشخیص و نحوه مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.
- 3- مشکلات بیماران مبتلا به بیماری‌های شایع و مهم مرتبط با این بخش را شناسایی کند، براساس شواهد علمی و گایدلاین‌های بومی، در مورد اقدامات پیشگیری، درمان، پیگیری، ارجاع و توانبخشی همراه با آموزش بیمار در حد مورد انتظار از پزشک عمومی استدلال و پیشنهاد نماید و در مدیریت مشکل بیمار بر اساس استانداردهای بخش زیر نظر سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) مشارکت کند.
- 4- پروسیجرهای ضروری مرتبط با این بخش را با رعایت اصول ایمنی بیمار و تحت نظارت مناسب سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد.

سرفصل‌های درس:

در این چرخش آموزشی کارآموز باید از طریق حضور در راندهای بالینی، درمانگاه‌های آموزشی و انجام تکالیف فردی و گروهی به اهداف مشخص شده دست یابد. برای تأمین دانش نظری کلاس‌های آموزش نظری مورد نیاز برگزار شود.

* میزان و نحوه ارائه کلاس‌ها نباید به نحوی باشد که حضور دانشجو در کنار بیمار و تمرین‌های بالینی وی را تحت الشعاع قرار دهد و مختل کند.

* نظارت می‌تواند توسط سطوح بالاتر (دستیاران، فلوها، استادان) و یا سایر اعضای ذیصلاح تیم سلامت اعمال شود به نحوی که ضمن اطمینان از مراعات ایمنی و حقوق بیماران، امکان تحقق اهداف یادگیری کارآموزان نیز فراهم گردد. تعیین نحوه و مسئول نظارت مناسب برای هر پروسیجر یا مداخله بر عهده دانشکده پزشکی است.

شماره درس: 26

نام درس: بیهوشی

نوع درس: دروس روتیشن‌های تخصصی دستیاری

ساعت درس و نوع ارائه: یک ماه - روتیشن بیمارستانی

هدف: آشنایی با مبانی علمی و عملی بیهوشی عمومی و کسب مهارت‌های عملی مرتبط با آن و انجام آرامبخشی سطحی و عمیق

فعالیت‌های مورد انتظار:

- مشارکت فعال در CPR بیماران
- مشارکت در برقراری راه‌های دسترسی و مونیتورینگ عروقی (کاتترهای شریانی و وریدی)
- لوله‌گذاری و برقراری راه هوایی (انواع OET، NET، LMA، Air Way و فیبراپتیک و ...)
- آشنایی با داروها و روش‌های پیشرفته کنترل درد حین و پس از جراحی
- آشنایی با انواع تجهیزات بیهوشی و مونیتورینگ (ونتیلاتور، پالس اکسیمتر، کاپنوگراف و ...)
- آشنایی با مراحل بیهوشی و داروهای مرتبط
- آشنایی با تکنیک‌های مختلف بیهوشی
- آشنایی با نحوه کنترل بیماران در ریکاوری
- آشنایی با مایع درمانی و انتقال خون
- آشنایی با هوشبری و Sedation بیماران در سطح دستیاری تخصصی
- مشارکت در تهیه و تفسیر ABG

شماره درس: 27

نام درس: جراحی عمومی

نوع درس: دروس روتیشن‌های تخصصی دستیاری

ساعت درس و نوع ارائه: یک ماه - روتیشن بیمارستانی

هدف: آشنایی با تشخیص، درمان و اصول اداره بیماران جراحی با تأکید بر موارد کاربردی شایع و کسب مهارت‌های عملی مرتبط

فعالیت‌های مورد انتظار:

حضور فعال در درمانگاه

- آشنایی کامل با شکایات و بیماری‌های شایع جراحی و نحوه معاینه بیماران
- مشارکت فعال در معاینات، Work Up، ارائه طرح درمان و اقدامات درمانی مورد نیاز بیماران قبل و بعد از عمل

حضور در بخش بستری

- مشارکت فعال در راندهای آموزشی و گزارش صبحگاهی و ...
- مشارکت در Management بیماران بستری و مراقبت‌های قبل و بعد از عمل جراحی (مانند اختلالات آب و الکترولیت و انعقادی، ترانسفوزیون، عفونت‌ها، مسائل تغذیه‌ای و انواع مونی‌تورینگ ...)
- مشارکت در Management عوارض عمومی جراحی‌ها (تب و عفونت، مشکلات کلیوی ادراری، قلبی و تنفسی، متابولیک و روانی و ...)
- مشارکت در انجام اقدامات Bedside (مدیریت راه‌های وریدی شریانی، انواع سوند و درن، NG tube.
- Chest Tube، پانسمان‌ها و مراقبت از زخم و ...)

حضور در اورژانس

- مشارکت در تشخیص، Work Up و Management بیماران و کسب مهارت‌های عملی مرتبط (از جمله مدیریت راه هوایی، کنترل خونریزی، انواع شوک، درد های شکمی و ...، تکنیک‌های مورد استفاده در شرایط ویژه نظیر تراکتوستومی، Chest Tube.Cutdown و ...)

حضور در اتاق عمل

- مشارکت فعال در انجام اعمال جراحی و اقدامات جنبی لازم حسب مورد (از قبیل ABG، مونی‌تورینگ حین عمل و ...)
- و کسب مهارت‌های عمومی جراحی (کاربرد وسایل، برش‌ها و نحوه دیسکسیون، بخیه‌ها و ...)
- آشنایی با اعمال جراحی شایع در حیطه جراحی عمومی و مشارکت فعال در جراحی ناحیه سر و گردن، قفسه سینه، جراحی انکولوژی، فلپ‌ها، انواع پیوندهای عروقی و بافتی و ..
- آشنایی با حوزه‌های فوق تخصصی جراحی (جراحی عروق، توراکس، کودکان و ...)

شماره درس: 28

نام درس: چشم پزشکی

نوع درس: دروس روتیشن‌های تخصصی دستیاری

ساعت و نوع ارائه: یک ماه - روتیشن بیمارستانی

هدف: آشنایی با تشخیص و درمان بیماری‌ها، ضایعات و صدمات ناحیه چشم و اوربیت و کسب مهارت‌های عملی مرتبط

فعالیت‌های مورد انتظار:

حضور فعال در درمانگاه

- آشنایی کامل با دستگاه‌ها و روش‌های معاینه چشم
- آشنایی با واژه‌های تخصصی و اصول اولیه اپتومتری
- آشنایی با بیماری‌های شایع چشم (گلوکوم، کاتاراکت، شالازیون، رتینوپاتی و ...)
- آشنایی با روش‌های تشخیص و درمان عوارض افتالمولوژیک تروما (خونریزی رتروبولبار، آسیب به قرنیه و ترومای سیستم اشکی و ...)
- مشارکت فعال در معاینات و اقدامات درمانی مورد نیاز بیماران قبل و بعد از عمل

حضور در بخش بستری

- شرکت در راندهای آموزشی و گزارش صبحگاهی و ...

حضور در اورژانس

- مشارکت فعال در درمان و اداره بیماران

حضور در اتاق عمل

- شناخت انواع دسترسی‌ها و انسیزیون‌های ناحیه
- مشارکت فعال در جراحی‌های مرتبط با حیطه جراحی فک و صورت (اکتروپیون، انتروپیون، کانتوپکسی، انوکلیشن، اگزانتزیشن، انوفتالموس، دیستوپیا، ترمیم پارگی پلک و جراحی ضایعات پاتولوژیک اوربیت و...)

شماره درس: 29

نام درس: جراحی مغز و اعصاب

نوع درس: دروس روتیشن‌های تخصصی دستیاری

ساعت درس و نوع ارائه: یک ماه - روتیشن بیمارستانی

هدف: آشنایی با تشخیص و درمان بیماری‌ها، ضایعات و صدمات مغز و اعصاب و ستون فقرات و کسب مهارت‌های عملی مرتبط

فعالیت‌های مورد انتظار:

حضور فعال در درمانگاه

- آشنایی کامل با معاینات مرتبط با جراحی اعصاب
- آشنایی با انواع بیماری‌ها و سندرم‌ها و نواقص مادرزادی و اکتسابی جمجمه
- آشنایی با تشخیص و درمان تومورهای ناحیه سر و گردن و روش‌های جراحی آن‌ها
- آشنایی با روش‌های تشخیصی تصویربرداری و پاراکلینیک در بیماران جراحی مغز و اعصاب و بدست آوردن مهارت در تفسیر یافته‌ها
- آشنایی با پروسه‌های تشخیصی بالینی مانند اسپیراسون مایع مغزی نخاعی (LP) و ...
- مشارکت فعال در معاینات و اقدامات درمانی مورد نیاز بیماران

حضور در بخش بستری

- شرکت در راندهای آموزشی و گزارش صبحگاهی و ...
- آشنایی با روش‌های کنترل فشار مغزی در بیماران با مشکلات مغز اعصاب (تروما و پاتولوژیک) شامل درمان‌های دارویی و جراحی (شنت و ...)
- مراقبت و ملاحظات لازم قبل، حین و بعد از جراحی‌های مغز و اعصاب

حضور در اورژانس

- ارزیابی وضعیت هوشیاری، معاینه اعصاب مرکزی و بررسی شدت آسیب‌های وارده به سر
- آشنایی با انواع تروماهای سر و آسیب‌های مغزی شامل انواع هماتوم و آسیب‌های منتشر و CSF leakage و ...
- آشنایی با انواع شکستگی‌های جمجمه و آسیب‌های مهره‌های گردنی
- آشنایی با آسیب‌های اعصاب مرکزی و محیطی و همچنین آسیب‌های عروقی
- آشنایی با ارزیابی‌های اولیه، روش‌های تشخیصی و اقدامات اولیه درمانی در بیماران با ترومای سر و مهره‌های گردنی

حضور در اتاق عمل

- آشنایی با جراحی‌های متداول مغز و اعصاب
- آشنایی با درمان ضایعات پاتولوژیک قاعده جمجمه با تأکید بر روش‌های دسترسی جراحی
- آشنایی با تکنیک‌های کرانیوتومی
- مشارکت فعال در تهیه گرافت کالواریوم و مدیریت عوارض احتمالی
- کسب مهارت لازم در جراحی‌های مشترک جراحی جمجمه و فک و صورت

شماره درس: 30

نام درس: گوش، گلو و بینی و جراحی سر و گردن

نوع درس: دروس روتیشن‌های تخصصی دستیاری

ساعت درس و نوع ارائه: یک ماه - روتیشن بیمارستانی

هدف: آشنایی با تشخیص و درمان بیماری‌ها، ضایعات و صدمات ناحیه گوش و گلو و بینی و سر و گردن و کسب مهارت‌های عملی مرتبط

فعالیت‌های مورد انتظار:

حضور فعال در درمانگاه

- آشنایی کامل با نحوه معاینات ناحیه ENT بخصوص بینی، سینوس‌های پارانازال، حلق و غدد بزاقی
- آشنایی با ابزار و وسایل مورد استفاده در رشته گوش و گلو و بینی
- آشنایی با تشخیص و درمان بیماری‌های حلق، سینوس‌های پارانازال، بینی و غدد بزاقی
- آشنایی با تشخیص و درمان تومورهای ناحیه سر و گردن و روش‌های جراحی آن‌ها
- مشارکت فعال در معاینات و اقدامات درمانی مورد نیاز بیماران قبل و بعد از عمل

حضور در بخش بستری

- شرکت در راندهای آموزشی و گزارش صبحگاهی و ...

حضور در اورژانس

- مشارکت فعال در درمان و اداره بیماران اورژانس گوش، گلو و بینی

حضور در اتاق عمل

- شناخت انواع دسترسی‌ها و انسیزیون‌های ناحیه
- مشارکت فعال در اعمال جراحی
- مشارکت فعال در برقراری راه هوایی از طریق جراحی
- آشنایی با درمان‌های اندوسکوپیک

شماره درس: 31

نام درس: پوست

نوع درس: دروس روتیشن‌های تخصصی دستیاری

ساعت درس و نوع ارائه: یک ماه - روتیشن بیمارستانی

هدف: آشنایی با تشخیص و درمان بیماری‌های پوستی - مخاطی با تأکید بر موارد کاربردی شایع مشترک با رشته جراحی دهان، فک و صورت و کسب مهارت‌های عملی مرتبط

فعالیت‌های مورد انتظار:

حضور فعال در درمانگاه

- آشنایی با نحوه معاینه پوست و مخاط و تشخیص و طرح درمان ضایعات پوستی - مخاطی (با تأکید بر ضایعات مشترک با رشته جراحی دهان، فک و صورت)
- آشنایی با درمان‌های دارویی مورد استفاده در رشته پوست
- آشنایی با روش‌های درمانی جراحی و غیرجراحی ضایعات پوستی و درمان‌های زیبایی
- مشارکت فعال در معاینات و اقدامات درمانی مورد نیاز بیماران

حضور در بخش بستری

- شرکت در راندهای آموزشی و گزارش صبحگاهی و ...

حضور در اتاق عمل سرپایی

- مشارکت فعال در انجام درمان‌های مختلف حسب مورد (بیوپسی، انواع لیزر و فتوتراپی، کرایوسرجری، ساب سیژن، تزریق بوتاکس، تزریق فیلر، درم ابریژن، Mohs' surgery، ترانسفرچربی، لیپوساکشن و.....)

شماره درس: 32

نام درس: جراحی پلاستیک، ترمیمی و سوختگی

نوع درس: دروس روتیشن‌های تخصصی دستیاری

ساعت درس و نوع ارائه: یک ماه - روتیشن بیمارستانی

هدف: آشنایی با تشخیص و درمان و اصول اداره بیماران ترمیمی و سوختگی و کسب مهارت‌های عملی مرتبط

فعالیت‌های مورد انتظار:

حضور فعال در درمانگاه

- آشنایی کامل با معاینات مرتبط با رشته جراحی ترمیمی و سوختگی
- مشارکت فعال در معاینات و اقدامات درمانی مورد نیاز بیماران قبل و بعد از عمل
- حضور در بخش بستری
- شرکت در راندهای آموزشی و گزارش صبحگاهی و ...

حضور در اورژانس

- آشنایی با تشخیص و درمان بیماری‌ها و صدمات مربوطه
- مواجهه با بیماران سوختگی و درمان آن (تعیین وسعت، درجه سوختگی، درمان‌های حمایتی و ...)

حضور در اتاق عمل

- شناخت انواع دسترسی‌ها و انسیزیون‌های ناحیه
- آشنایی با اعمال جراحی شایع در حیطه رشته جراحی ترمیمی و سوختگی
- مشارکت در انجام درمان‌های ثانویه بیماران سوختگی (اسکاروتومی، انواع گرافت‌ها، فلپ‌ها، Tissue Expansion و ...)
- مشارکت در انجام انواع روش‌های Scar Revision (W plasty, Z plasty و ...)
- مشارکت در انواع بازسازی‌های بافت نرم ناحیه ی صورت و سرو گردن
- مشارکت در جراحی انواع گرافت و فلپ (موضعی، دوردست، آزاد و پایه دار، میکرو واسکولار و ...) در بیماران غیر سوختگی

شماره درس: 33

نام درس: ارتوپدی

نوع درس: دروس روتیشن‌های تخصصی دستیاری

ساعت درس و نوع ارائه: یک ماه - روتیشن بیمارستانی

هدف: آشنایی با تشخیص و درمان بیماری‌ها و صدمات اندام‌ها، مفاصل، ستون فقرات و کسب مهارت‌های عملی مرتبط

فعالیت‌های مورد انتظار:

حضور فعال در درمانگاه

- آشنایی با وسایل و تجهیزات و روش‌های معاینه ی بیماران ارتوپدی
- آشنایی با انواع بیماری‌ها و صدمات عصبی - عضلانی
- آشنایی با آسیب‌های اندام‌های فوقانی و تحتانی
- آشنایی با آسیب‌های مفاصل، لگن، ستون فقرات
- آشنایی با تشخیص و درمان تومورهای ناحیه و روش‌های جراحی آن‌ها
- مشارکت فعال در معاینات و اقدامات درمانی مورد نیاز بیماران قبل و بعد از عمل

حضور در بخش بستری

- شرکت در راندهای آموزشی و گزارش صبحگاهی و ...

حضور در اورژانس

- مشارکت فعال در درمان و اداره بیماران اورژانس

حضور در اتاق عمل

- شناخت انواع دسترسی‌ها و انسیزیون‌های ناحیه
- مشارکت در تهیه ی پیوند استخوان از نواحی مختلف (لگن، تیبیا و...)
- مشارکت در جا اندازی دررفتگی‌های شایع (مچ دست، کتف و ...)
- مشارکت در انواع درمان‌های شکستگی اندام‌ها، مفاصل و ستون فقرات (اسپلینت، جانندازی بسته، گچ گیری، جانندازی باز و فیکساسیون و ...)
- آشنایی با تکنیک‌های قطع اندام‌ها
- آشنایی با میکروسرجری

شماره درس: 34

نام درس: مراقبت‌های ویژه (ICU)

نوع درس: دروس روتیشن‌های تخصصی دستیاری

ساعت درس و نوع ارائه: یک ماه - روتیشن بیمارستانی

هدف: آشنایی با تشخیص و درمان و اصول اداره بیماران جراحی بستری در بخش مراقبت‌های ویژه (ICU) و کسب مهارت‌های عملی مرتبط

فعالیت‌های مورد انتظار:

حضور فعال در بخش ICU

- شرکت در راندهای آموزشی و گزارش صبحگاهی و ...
- آشنایی نظری و کسب مهارت عملی در تشخیص، درمان و مانیتورینگ تنفسی و قلبی و مراقبت‌های بیماران با شرایط حساس و بحرانی (تهیه و تفسیر ABG کنترل آب و الکترولیت و ...)
- کسب مهارت‌های عملی در کاربرد ونتیلاتورها و حالات مختلف دستگاه و اکسیژن درمانی و ...
- درمان فیزیکی، مراقبت‌های بستری طولانی و جلوگیری از Bed Sore
- CPR و درمان‌های دارویی مربوطه
- حمایت‌های تغذیه‌ای بیماران در شرایط ویژه و بحرانی (TPN، NG، ژژونوستومی و ...)
- اقدامات و مراقبت‌های Bed side (درن‌ها، تیوب‌ها، سوندها و ...)
- آشنایی با عوارض رایج در ICU جراحی

شماره درس: 35

نام درس: جراحی دهان، فک و صورت عملی 1

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 1728 ساعت- عملی

هدف: کسب مهارت‌های بالینی و رفتاری جهت تشخیص، آماده سازی بیماران، انجام درمان‌های غیرجراحی و پروسیجرهای جراحی ناحیه دهان، فک و صورت و مدیریت موارد اورژانس و عوارض درمان ها

شماره درس: 36

نام درس: جراحی دهان، فک و صورت عملی 2

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 1728 ساعت- عملی

هدف: کسب مهارت‌های بالینی و رفتاری جهت تشخیص، آماده سازی بیماران، انجام درمان‌های غیرجراحی و پروسیجرهای جراحی ناحیه دهان، فک و صورت و مدیریت موارد اورژانس و عوارض درمان ها

شماره درس: 37

نام درس: جراحی دهان، فک و صورت عملی 3

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 1728 ساعت- عملی

هدف: کسب مهارت‌های بالینی و رفتاری جهت تشخیص، آماده سازی بیماران، انجام درمان‌های غیرجراحی و پروسیجرهای جراحی ناحیه دهان، فک و صورت و مدیریت موارد اورژانس و عوارض درمان ها

شماره درس: 38

نام درس: جراحی دهان، فک و صورت عملی 4

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 1728 ساعت- عملی

هدف: کسب مهارت‌های بالینی و رفتاری جهت تشخیص، آماده سازی بیماران، انجام درمان‌های غیرجراحی و پروسیجرهای جراحی ناحیه دهان، فک و صورت و مدیریت موارد اورژانس و عوارض درمان ها

سرفصل‌های درس:

دروس جراحی دهان، فک و صورت عملی 1 تا 4 بر اساس مهارت‌های عملی ذکر شده در جداول ده گانه و متناسب با برنامه‌ی آموزشی گروه ارائه خواهد شد. لازم است اصول Professionalism و اخلاق حرفه‌ای در کلیه‌ی فعالیت‌های آموزشی و درمانی رعایت گردد.

- دستیار در طی هر دوره با حضور در درمانگاه، بخش اورژانس، بخش بستری، بخش ایمپلنت، اتاق عمل‌های جنرال و سرپایی باید مهارت‌های علمی و عملی لازم و کافی جهت تشخیص، انجام درمان‌های غیرجراحی، آماده‌سازی بیماران و انجام اعمال جراحی ناحیه دهان، فک و صورت و سایر نواحی بر اساس طرح درمان را کسب نموده و بتواند تحت نظر استاد مربوطه اعمال جراحی ناحیه دهان، فک و صورت را در شرایط بیهوشی عمومی، بیحسی موضعی و یا آرامبخشی حسب مورد انجام داده و مراقبت‌های لازم قبل و بعد از عمل و پیگیری‌های ضروری بعد از درمان و مدیریت اورژانس‌های درمانی و درمان عوارض را انجام دهد.

- آموزش دستیاران مستلزم تحقق وظایف ذیل است ولی محدود به آن نمی‌شود و بر اساس برنامه‌ریزی گروه آموزش دهنده می‌تواند وظایف دیگری به دستیاران محول شود.

- حفظ و رعایت شئون شرعی، اخلاقی، پزشکی و مقررات و قوانین شغلی و اداری در کلیه ساعات حضور در دانشکده و بیمارستان

- شرکت فعال در برنامه‌های تنظیمی آموزشی در بخش جراحی دهان، فک و صورت

فعالیت‌های مورد انتظار:

در بخش جراحی و ایمپلنت دانشکده‌ی دندانپزشکی

- مشارکت فعال در معاینات، Work Up و ارائه طرح درمان مورد نیاز بیماران مراجعه کننده
- انجام درمان‌های غیرجراحی مورد نیاز بیماران
- انجام کلیه‌ی اعمال جراحی سرپایی مطابق جداول مهارت‌های عملی
- شرکت فعال در برنامه‌های آموزشی دانشکده (سمینارها، ژورنال کلاب، CPC، آموزش دانشجویان دوره‌ی عمومی و...)

در درمانگاه بیمارستان

- آشنایی کامل با شکایات و بیماری‌های شایع ناحیه‌ی فک و صورت
- پذیرش و معاینه بیماران
- مشارکت فعال در Work Up، ارائه طرح درمان و اقدامات درمانی مورد نیاز بیماران قبل و بعد از عمل (پیگیری آزمایشات، مدل سرجری و ...)
- انجام کلیه‌ی اعمال جراحی سرپایی مطابق جداول مهارت‌های عملی و امکانات درمانگاه

در بخش بستری

- شرکت در راندهای آموزشی و گزارش صبحگاهی، تومور بورد، جلسات مورتالیتی و ...
- گرفتن شرح حال از بیماران بستری و تکمیل پرونده‌ی بستری
- مشارکت در Management بیماران بستری و مراقبت‌های قبل و بعد از عمل جراحی

- مشارکت در انجام اقدامات **Bedside** (مدیریت راه‌های وریدی شریانی، انواع سوند و درن، Chest.NG Tube، پانسمان‌ها و مراقبت از زخم و ...)
- درخواست و پاسخگویی مشاورات پزشکی
- حضور در بیمارستان جهت انجام وظایف فوق در ساعات موظف و برنامه کشیک تنظیمی و هر موقعیت دیگر بر اساس نیاز بخش

در اورژانس

کسب مهارت‌های بالینی در مواجهه با بیماران اورژانس و آشنایی و فراگیری تشخیص، درمان و مدیریت شرایط اورژانس و صدمات مربوط به حیطه‌ی جمجمه، دهان و فک و صورت در اطاق عمل سرپائی و جنرال حسب مورد در هر ساعت شبانه روز برابر پروتکل گروه جراحی دهان، فک و صورت و بیمارستان، تحت نظر استاد و دستیار ارشد

در اتاق عمل

حضور فعال در اتاق عمل اورژانس و الکتیو به عنوان مشاهده گر و کمک جراح دوم و اول طبق برنامه‌ی آموزشی و با صلاح دید استاد مربوطه

- حداقل اعمال جراحی که هر دستیار باید در طول دوره پنج ساله در هر گروه انجام دهد، مطابق با جداول ده گانه مهارت های عملی می باشد. این تعداد بر اساس شرایط و برنامه آموزشی قابل افزایش خواهد بود.
- با توجه به گستردگی کشور و تفاوت شیوع بیماری و نیازهای بومی و منطقه‌ای، گروه‌های آموزشی جهت خدمت رسانی بهتر به بیماران مجاز هستند تا 20 درصد در تعداد و نوع عمل جراحی مندرج در جداول ده گانه مهارت‌های عملی جابه‌جایی انجام دهد. بدیهی است رعایت حداقل تعداد کل اعمال جراحی جداول مذکور الزامی است.
- هر رزیدنت باید در دوره پنج ساله دستیاری مدتی متناسب با تعداد دستیاران و نظر گروه آموزشی به عنوان رزیدنت ارشد در بخش حضور داشته باشد.
- برنامه‌ریزی و تنظیم چگونگی حضور دستیاران در طی پنج سال و نحوه فعالیت و مشارکت آنها در آموزش و درمان و انجام وظایف محوله در چارچوب این درس بر عهده گروه آموزش دهنده است.

1- جدول مهارت‌های عملی جراحی‌های دهان

ردیف	مهارت	مشاهده و کمک در انجام	انجام مستقل	کل
۱	خارج کردن انواع دندان‌های روئیده، نهفته و ریشه‌های باقی مانده	5	100	105
2	جراحی‌های پری آپیکال (ساده و میکروسکوپی)	2	3	5
۳	جراحی‌های پریدونتانال (انواع فلپ‌ها، گرفت‌ها و افزایش طول تاج)	3	5	8
4	انواع جراحی‌های مرتبط با درمان ارتودنسی (آشکارسازی دندان‌های نهفته، SARPE، کورتیکوتومی، قرار دادن Mini Screw و Skeletal Anchorage Plate و ..)	5	5	10
۵	بستن فیستول دهانی- سینوسی	3	2	5
6	انواع جراحی‌های قبل از پروتز نسج نرم (وستیبولوپلاستی، فرنکتومی، فرنوپلاستی و حذف Flabby Tissue، حذف Epulis Fissuratum و نسوج پاتولوژیک و ...)	3	5	8
7	انواع جراحی‌های قبل از پروتز نسج سخت (آلوئولوپلاستی، TuberoPlasty و ReductionTuberosity، حذف انواع توروس و آگزوستوز، کاهش مایلوهایوئید ریج با یا بدون جابجا کردن عضله مایلوهایوئید و افزایش ارتفاع ریج به روش‌های مختلف مانند استفاده از گرافت، مواد آلوپلاستیک، استئوتومی و ...)	4	5	9
	جمع	25	125	150

2- جدول مهارت‌های عملی عفونت‌های ناحیه دهان، فک و صورت

ردیف	نام مهارت	مشاهده و کمک در انجام	انجام مستقل	کل
۱	درمان عفونت‌های ادنتوژنیک یا غیر ادنتوژنیک	10	20	30
2	انواع استئومیلیت، MRONJ			
3	I&D آبسه ها و هماتوم‌های ناحیه سر و گردن			
4	درمان عفونت های قارچی			
	جمع	10	20	30

3- جدول مهارت‌های عملی ایمپلنتولوژی

ردیف	نام مهارت	مشاهده یا کمک در انجام	انجام مستقل	تعداد کل
1	جاگذاری ایمپلنت (تعداد واحد) شامل موارد ساده و پیچیده (ایمپلنت همراه با گرفت‌های استخوانی و Fresh Socket، ایمپلنت در قدام ماگزیلا و ...)	25	25	50
2	جراحی مرحله دوم (تعداد واحد)	15	15	30
3	(Ridge Spreading& Hard Tissue Management Socket Management &GBR , Sinus .Splitting BoneGrafting & ...) lift,	7	7	14
4	Soft Tissue Management (پیوند مخاط، پیوند لثه آزاد، پیوند پوستی، وستیبولوپلاستی، انواع فلپ‌های پایه دار و ...)	3	4	7
5	درمان پری ایمپلنتیت	3	2	5
6	جراحی‌های پیشرفته Nerve .Extraoral Implants.(Zygomatic Implants Repositioning, Grafts From Extraoral Sources ,segmental osteotomy, DO &...)	2	2	4
	تکنولوژی‌های نوین، پیزوالکتریک سرجری، لیزر، & Guided One Day Implant Surgery, Navigation CAD/CAM,...			
	جمع	55	55	110

4- جدول مهارت‌های عملی جراحی‌های ضایعات پاتولوژیک دهان، فک و صورت

ردیف	نام مهارت	مشاهده و کمک در انجام	انجام مستقل	کل
۱	انواع جراحی‌های پوست و بافت زیرجلدی (بیوپسی اینسیژنال، اکسیژنال، دبریدمان و ...)	4	4	8
2	انواع جراحی‌های استئومیلیت و استئونکروز (ORN, MRONJ)	3	2	5
۳	انواع جراحی‌های ضایعات خوش خیم بافت سخت دهان، فک و صورت (تزریق داخل ضایعه، بیوپسی، مارسوپالیزیشن، کورتاژ، انوکلیشن، shaving، ریسکشن)	4	7	11
4	انواع جراحی‌های ضایعات بد خیم و مهاجم بافت سخت دهان، فک و صورت (انواع دسترسی و تکنیک‌ها از جمله لیپ اسپلیت، مندیبولار اسپلیت، وبرفرگوسن و ...، انواع ماگزیکتومی، انواع مندیبولکتومی و ...)	3	4	7
۵	انواع جراحی‌های ضایعات خوش خیم و بدخیم بافت نرم دهان، فک و صورت و گردن (زبان، کام نرم، کف دهان، باکال، لب، پلک، بینی، انواع لنفادنکتومی گردن شامل سلکتیو، مدیفیه و توتال..)	5	5	10
6	انواع جراحی‌های ضایعات خوش خیم و بدخیم غدد بزاقی (FNA، بیوپسی اینسیژنال و اکسیژنال، سیالولیت و ...)	2	2	4
	جمع	21	24	45

5- مهارت‌های عملی تروماتولوژی دهان، فک و صورت

ردیف	نام مهارت	مشاهده و کمک در انجام	انجام مستقل	کل
۱	ارزیابی و آماده سازی بیمار ترومایی (ویزیت اورژانس، مشاوره بستری، آماده سازی عمل جراحی)	5	5	10
۲	انواع wiring شامل بستن آرچ بار، Circumzygomatic و Circumzygomatic Maxillary Wiring	3	3	6
3	درمان انواع شکستگی دنتو - آلونولار فک بالا و پایین	2	3	5
4	درمان انواع شکستگی‌های فک تحتانی شکستگی مندیبل (سمفیز، تنه، زاویه، راموس) به روش بسته، باز؛ داخل و خارج دهانی درمان انواع شکستگی مندیبل (کندیل) به روش بسته و باز	10	15	25
5	درمان انواع شکستگی‌های قسمت میانی صورت شکستگی میدفیس (لفورت 1، 2، 3) به صورت بسته و باز شکستگی گونه شامل قوس گونه و کف چشم با دسترسی‌های متعدد، شکستگی مندیبل NOE، کانتوپکسی، شکستگی بینی	10	20	30
6	درمان انواع شکستگی فوقانی صورت شامل: سینوس فرونتال، انجام فلپ‌های کروئال، جهت درمان شکستگی‌های پان فاسیال	2	3	5
7	خارج کردن پیچ و پلاک و وسایل فیکساسیون	10	10	20
8	ترمیم پارگی‌های بافت نرم صورت و دهان (اولیه-ثانویه) شامل غدد بزاقی، پلک، گوش و	7	16	23
9	مهارت‌های عملی متفرقه شامل: تراکتوستومی، قرار دادن کاتترمثانه - گرفتن IV Line و ABG و ...	11	15	26
	جمع	60	90	150

6- جدول مهارت‌های عملی بازسازی ناحیه دهان، فک و صورت

ردیف	نام مهارت	مشاهده و کمک در انجام	انجام مستقل	کل
۱	<p>بازسازی بافت سخت</p> <p>- ارزیابی قبل از عمل: ساخت اسپلینت، Virtual Planning</p> <p>- برداشت استخوان از منابع داخل دهانی: چانه، لترال راموس، توبروزیته، باترس گونه و ...</p> <p>- برداشت استخوان از منابع خارج دهانی: ایلیاک، کرانیال، تیبیا، دنده و....</p> <p>- پیوند استخوان آزاد برای دیفکت‌های وسیع مندیبل یا ماگزایلا</p> <p>- فلپ‌های آزاد با پایه عروقی: فیبولا، ایلیاک، اسکاپولا، رادیال</p> <p>- استفاده از مواد پیوندی غیر اتوژن برای بازسازی دیفکت استخوانی به صورت مجزا یا همراه با استخوان اتوژن</p> <p>- استفاده از دیسترکشن استئوژنریس و Bone Transportation</p> <p>- استفاده از انواع پروتزها و ایمپلنت‌ها برای بازسازی دفرمیتی‌های جمجمه و فک و صورت</p>	7	7	14
۲	<p>بازسازی بافت نرم</p> <p>- انجام پیوند پوستی آزاد با استفاده از منابع خارج دهانی</p> <p>- استفاده از Tissue Expander</p> <p>- فلپ‌های پایه دار: تمپورال، ساب منتال، نازولیپیل، پکتورالیس ماژور و ...</p> <p>- انواع فلپ‌های موضعی داخل و خارج دهانی از قبیل روتیشنال فلپ‌ها و ...</p> <p>- میکروسرجری: انجام آناستوموز شریان و ورید</p> <p>- فلپ‌های استئوکوتانوس آزاد :</p> <p>فلپ فیبولا، فلپ ایلیاک، فلپ اسکاپولا و پارا اسکاپولا، فلپ رادیال فورآرم، فلپ لترال آرم، فلپ Anterior Lateral Thigh</p> <p>- مونیوتورینگ فلپ</p> <p>- بازسازی و ترمیم اعصاب حسی و حرکتی ناحیه فک و صورت : عصب اینفرا الوئولار، عصب لینگوال، عصب فاسیال</p>	3	3	6
	جمع	10	10	20

7- جدول مهارت‌های عملی جراحی ارتوگناتیک

ردیف	نام مهارت	مشاهده یا کمک در انجام	انجام مستقل	تعداد کل
1	آماده سازی بیماران ارتوگناتیک برای عمل شامل معاینات اولیه، سفالومتری، prediction tracing، مدل سرجری و ...	10	5	15
2	جراحی مندیبل: جراحی‌های راموس داخل و خارج دهانی (... , BSSRO IVRO Inverted L) جراحی‌های تنه، سگمنتال، ساب اپیکال و توتال ساب اپیکال، ژنیوپلاستی، استئوتومی‌های مندیبل با کمک آندوسکوپی و ...	18	16	34
3	جراحی‌های ماگزینا و یک سوم میانی صورت (جراحی ماگزینا، انواع لفورت 1 ، سگمنتال، چند قطعه‌ای، انواع لفورت 2.3، استئوتومی زایگوما و)			
4	استئوتومی‌های هم زمان دو فک شامل آسیمتری‌ها			
5	استئوتومی‌های شرایط ویژه استئوتومی‌های همزمان فک و جراحی‌های زیبایی از قبیل راینوپلاستی و بلغاروپلاستی و ... جاگذاری ایمپلنت‌های صورت، DO داخل و خارج دهانی، استئوتومی‌های همزمان فک و بازسازی TMJ جراحی‌های تسریع کننده درمان‌های ارتودونسی (SARPE) جراحی‌های ارتوگناتیک برای Sleep Apnea جراحی‌های ارتوگناتیک برای انواع بیماران Cleft، جراحی ارتوگناتیک برای بیماران سندرومیک و ناهنجاری‌ها و	2	4	6
جمع		30	25	55

8- جدول مهارت‌های عملی شکاف لب و کام و ناهنجاری‌های مادرزادی جمجمه و فک و صورت

ردیف	نام مهارت	مشاهده و کمک در انجام	انجام مستقل	تعداد کل
۱	Lip adhesion. جراحی ترمیم شکاف لب (یک یا دوطرفه ؛ اولیه، ثانویه و ...)	2	2	4
2	جراحی ترمیم شکاف کام (کام نرم ، کام سخت ؛ ترمیم‌های ثانویه شکاف کام، فیستول کامی، فلپ فارنژیال و ...)	2	2	4
۳	جراحی ترمیم شکاف آلوئول (همراه با پیوند استخوان ، ترمیم فیستول نازولیبیال و ...)	2	2	4
4	راینوپلاستی در بیماران بزرگسال مبتلا به ناهنجاری‌های شکاف لب و کام و سایر ناهنجاری‌های جمجمه و فک و صورت	2	1	3
۵	جراحی‌های اسکلتال در بیماران دارای ناهنجاری‌های مادرزادی در ناحیه جمجمه، دهان، فک و صورت (کرانیوپلاستی، جراحی ارتوگناتیک و ...)	2	1	3
	جمع	10	8	18

9- جدول مهارت‌های عملی مفصل گنجگاهی فکی و دردهای مزمن دهانی - صورتی

ردیف	نام مهارت	مشاهده یا کمک در انجام	انجام مستقل	تعداد کل
1	تشخیص و درمان غیرجراحی انواع اختلالات TMJ شامل ولی نه محدود به : درمان دارویی و غیر دارویی، اسپلینت تراپی، فیزیکیال تراپی و سایر درمان‌های همراه	10	10	20
2	جراحی‌های ناحیه مفصل و بازسازی Discectomy With Autologous Graft Replacement/Discectomy Alone/Disc Repositioning Arthrocentesis & Arthroscopy/ Condylotomy کندیلکتومی در بیماران انکیلوز با یا بدون انواع بازسازی مفصل و دیسک مفصلی/ درمان‌های جراحی اختلالات رشد ناحیه کندیل/ بازسازی با پیوند اتوژن در بیماران در حال رشد (از دنده و یا ...)	5	5	10
	جمع	15	15	30

10- جدول مهارت‌های عملی جراحی استتیک و فانکشنال

ردیف	نام مهارت	مشاهده یا کمک در انجام	انجام مستقل	تعداد کل
1	ریتیدکتومی صورت و گردن، لیفت پیشانی، لیفت ابرو	4	2	6
2	بلفاروپلاستی پلک فوقانی بلفاروپلاستی پلک تحتانی (ترانس کوتانثوس / ترانس کانجاکتیوال)	2	4	6
3	لیپوساکشن ناحیه سابمنتال و گردن انتقال چربی به ناحیه صورت	3	3	6
4	جراحی‌های زیبایی بینی: راینوپلاستی / سپتوپلاستی / سپتوراینوپلاستی / بازسازی‌های بینی اولیه و ثانویه	10	15	25
5	جاگذاری انواع پروتزهای ناحیه فک و صورت (داخل دهانی/خارج دهانی)، کف اوربیت	5	7	12
6	اتوپلاستی ، بازسازی و اصلاح نقایص گوش خارجی	1	1	2
7	تزریق بوتولینوم توکسین در نواحی مختلف سر و گردن تزریق انواع فیلرهای بافتی در نواحی مختلف صورت	8	18	26
8	اصلاح دیفورمیتی‌های پوست صورت با درمان‌های جانبی (سابسیژن، Thread Lift ،Chemical Peel ،DermAbrasion و ...) استفاده از لیزر، RF، التراسوند در جوان سازی و زیبایی صورت	6	6	12
9	اسکار ریویژن (Scar Revision)	2	۳	۵
	جمع	41	59	100

شماره درس: 39

نام درس: جراحی دهان

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 17 ساعت کارگاهی

هدف: آشنایی و کسب دانش نظری و مهارت عملی در ابعاد مختلف جراحی‌های دهان

سرفصل‌های درس:

1- اصول جراحی دهان و آماده سازی بیمار

2- جراحی دندان‌های نهفته

- اندیکاسیون‌ها و کنتراندیکاسیون‌ها
- تکنیک‌های جراحی
- مراقبت‌های بعد از جراحی
- عوارض، پیشگیری و درمان

3- کورونکتومی

- اندیکاسیون‌ها و کنتراندیکاسیون‌ها
- تکنیک‌های جراحی
- مراقبت‌های بعد از جراحی
- عوارض، پیشگیری و درمان

4- Autotransplantation

- اندیکاسیون‌ها و کنتراندیکاسیون‌ها
- تکنیک‌های جراحی
- مراقبت‌های بعد از جراحی
- عوارض، پیشگیری و درمان

5- جراحی‌های پری آپیکال

- اندیکاسیون‌ها و کنتراندیکاسیون‌ها
- تکنیک جراحی
- مراقبت‌های بعد از جراحی
- عوارض، پیشگیری و درمان

6- جراحی‌های پرپودونتال (Crown Lengthening)، انواع فلپ‌های ناحیه لثه، تکنیک‌های GBR و GTR

و (...)

- اندیکاسیون‌ها و کنتراندیکاسیون‌ها
- تکنیک جراحی

- مراقبت‌های بعد از جراحی
- عوارض، پیشگیری و درمان
- 7- جراحی‌های مرتبط با درمان ارتودنسی**
- (آشکارسازی دندان‌های نهفته، کورتیکوتومی، ایمپلنت‌های اسکلتال، SARPE و ...)
- آشنایی با Concept های ارتودنسی
- انواع ایمپلنت‌ها
- اندیکاسیون‌ها
- تکنیک جراحی
- عوارض، پیشگیری و درمان
- 8- اهداف و اندیکاسیون‌های جراحی‌های قبل از پروتز و چگونگی انتخاب بیمار**
- 9- ارزیابی نسوج سخت و نرم نگه دارنده پروتز**
- روند تحلیل فک به دنبال ازدست رفتن دندان‌ها
- طبقه بندی فکین بی دندان
- ارزیابی نسوج نرم نگه دارنده پروتز
- 10- تکنیک‌های جراحی تصحیح بافت سخت نگهدارنده پروتز**
- آلونولوپلاستی
- کاهش مایلوهایوئیدریج با یا بدون جابجا کردن عضله مایلوهایوئید
- تصحیح توبروزیتی بزرگ
- توبروپلاستی
- حذف توروس و اگزوستوزها
- 11- تکنیک‌های جراحی تصحیح بافت نرم**
- فرنوتومی و فرنکتومی
- تصحیح Flabby Ridge
- حذف Epulis Fissuratum و نسوج پاتولوژیک
- انواع وستیبولوپلاستی بسته و باز با و بدون انواع پیوند (محاسن، معایب، اندیکاسیون)
- 12- جراحی بازسازی ریج آلونول (Ridge Augmentation) با استفاده از مواد آلوپلاستیک**
- آشنایی با انواع مواد آلوپلاستیک مثل هیدروکسی آپاتیت و خصوصیات آن‌ها
- تکنیک جراحی Ridge Augmentation با استفاده از مواد آلوپلاستیک
- عوارض جراحی Ridge Augmentation با استفاده از مواد آلوپلاستیک
- 13- جراحی بازسازی ریج آلونول با استفاده از استخوان اتوزن**
- مزایا و معایب استفاده از استخوان اتوزن

- محل‌های برداشت استخوان اتوزن
- روند ترمیم پیوند استخوان اتوزن
- تکنیک جراحی و عوارض آن

14- انواع استئوتومی‌ها جهت بازسازی ریج آلوئول (Le Fort I، Sandwich Technique، Visor و...)

- ارزیابی بیمار قبل از عمل و طرح درمان
- انواع تکنیک جراحی
- عوارض جراحی

15- بازسازی ریج آلوئول به روش Distraction Osteogenesis

- ارزیابی بیمار قبل از عمل و طرح درمان
- تکنیک جراحی
- عوارض جراحی

شماره درس: 40

نام درس: عفونت

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 17 ساعت کارگاهی

هدف: آشنایی و کسب دانش نظری و مهارت عملی در ابعاد مختلف تشخیص و درمان بیماران عفونی ناحیه دهان، فک و صورت و سر و گردن

سرفصل‌های درس:

1- ایمنی شناسی در عفونت‌های ناحیه دهان، فک و صورت

- دفاع عمومی و اختصاصی میزبان در مقابل عفونت
- دفاع در دهان
- سیستم دفاع هومورال و سلولار مخاطی
- سیستم کمپلمان
- التهاب و ترمیم متعاقب عفونت واکنش‌های تیپ 1 تا 4
- علائم عمومی عفونت‌ها (تب، تاکیکاردی و ...)

2- میکروپشناسی

- عوامل موثر بر فلور میکروبی دهان
- شناخت فلور میکروبی دهان (بزاق، پلاک میکروبی، تغذیه و ...)
- انواع میکروب‌های پاتوژن و غیر پاتوژن موجود در دهان
- ویروس‌ها و قارچ‌ها در دهان
- چگونگی بیماری زایی میکروب‌ها در عفونت‌های ادنتوژنیک
- میکروپشناسی عفونت‌های ادنتوژنیک و غیر ادنتوژنیک
- سیر عفونت‌های ادنتوژنیک

3- تکنیک‌های لابراتواری در تشخیص عفونت‌ها

- روش‌های نمونه برداری و انتقال آن (هوازی، بی هوازی و ...)
- روش دید مستقیم و تکنیک آن
- آشنایی با روش‌های رنگ آمیزی و موارد استفاده آن‌ها
- تشخیص آزمایشگاهی (آنتی بیوگرام و ...) و درمان

4- روش‌های دیگر پاراکلینیک در تشخیص عفونت‌ها

- رادیوگرافی‌های عمومی و روش آن‌ها
- توموگرافی، MRI، CT Scan و درمان عفونت‌ها
- استفاده از طب هسته‌ای در تشخیص و درمان عفونت‌ها
- سونوگرافی

5- اصول آنتی بیوتیک درمانی

- انواع آنتی بیوتیک‌ها
- روش صحیح انتخاب و مصرف آنتی بیوتیک‌ها
- آنتی بیوتیک در جراحی دهان، فک و صورت

6- ملاحظات تشریحی و عفونت‌های ادنتوژنیک

- استخوان‌های ناحیه دهان، فک و صورت
- چسبندگی عضلات
- فاسیاهای ناحیه دهان، فک و صورت
- ارگان‌های حیاتی
- مسیرهای انتشار عفونت
- لنفاتیک‌ها و مسیر درناژ عفونت در ناحیه دهان، فک و صورت

7- عفونت‌های ادنتوژنیک ناحیه سر و گردن

- اصول معاینه بیماران و تشخیص
- فیزیوپاتولوژی عفونت در این ناحیه
- علائم عفونت
- انتشار عفونت
- درگیری فضاهای اولیه و ثانویه و انتشار به فضاهای دور دست
- درمان‌های اورژانس در عفونت‌های ادنتوژنیک آنژین لودویگ، مدیاستینیت و ...
- عفونت در کودکان
- عفونت در بیماران با نقص ایمنی
- درمان بیماران سرپایی و بستری در بیمارستان
- درمان‌های حیاتی

8- استئومیلیت

- انواع
- تشخیص استئومیلیت، علائم بالینی و روش‌های پاراکلینیک

- میکروبیولوژی استئومیلیت
- روش‌های درمان دارویی و جراحی
- درمان‌های حمایتی
- اکسیژن هیپرباریک
- استئورادیونکروز

9- عفونت در غدد بزاقی

- تشخیص کلینیکی و پاراکلینیکی
- عفونت‌های اختصاصی

10- عفونت در نسوج نرم ناحیه دهان، فک و صورت

- عفونت با منشأ ضمام پوستی (مو، غدد عرق، چربی و ...)
- میکروب شناسی
- روش‌های درمان
- عفونت‌های غیر اختصاصی مخاط دهان

11- عفونت در بیماران ترومایی

12- عفونت نواحی گوش، حلق و بینی

- عفونت‌های بینی و سینوس
- عفونت‌های گوش و حلق
- میکروب شناسی

13- ملاحظات افتالمولوژیک عفونت‌های مرتبط با ناحیه دهان، فک و صورت

- عفونت‌های چشم و اوربیت متعاقب عفونت‌های دندانی
- عفونت‌های چشم و اوربیت متعاقب ضربه به صورت
- عفونت‌ها در قسمت مختلف چشم (نسج نرم، دستگاه اشکی و ...)

14- ملاحظات نورولوژیک در عفونت‌ها

- انتشار عفونت به داخل جمجمه
- ترومبوز سینوس کاورنوس
- مننژیت
- آبسه‌های مغزی

15- عفونت‌های غیر شایع دهان، فک و صورت

- عفونت‌های قارچی
- نوما

- لنفانژیت صورت
- خراش گربه
- عفونت هموفیلوس در کودکان
- عفونت در TMJ

16- بیهوشی و کنترل راه هوایی در عفونت‌های دهان، فک و صورت

- تقسیم بندی مشکلات بیهوشی در بیماران عفونی
- روش‌های کنترل راه هوایی در عفونت‌های ناحیه دهان، فک و صورت، سر و گردن

17- کنترل عفونت در جراحی دهان، فک و صورت

- تاریخچه و اهمیت پیشگیری از عفونت در محیط‌های جراحی
- بررسی بیمار تحت درمان
- استریلیزاسیون و ضد عفونی کردن شیمیایی
- ضد عفونی کردن سطوح
- روش‌های آسپسی
- کنترل عفونت در مطب
- کنترل عفونت در اتاق عمل
- عفونت‌های بیمارستانی
- روش‌های اسکراب، شستن دست‌ها
- واکسیناسیون‌های الزامی کادر درمان (هیپاتیت و ...)

18- بیماری‌های مقاربتی، کنترل عفونت، پیشگیری و درمان

- عفونت‌های ویروسی (AIDS، هیپاتیت و هرپس)
- عفونت‌های باکتریایی

19- عفونت در بیماران با ضعف بدنی و یا اختلال سیستم ایمنی

20- عفونت‌های باکتریایی و پروتوزوایی با تظاهرات دهانی (آکتینومیکوز، سیفیلیس، سل، جذام و ...)

21- عفونت‌های ویروسی و قارچی با تظاهرات دهانی (تب خال، ویروس اپشتین بار و ...)

شماره درس: 41

نام درس: ایمپلنتولوژی پایه

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 51 ساعت کارگاهی

هدف:

آشنایی و کسب دانش نظری و مهارت عملی در ابعاد مختلف تشخیص و درمان بیماران نیازمند ایمپلنت های ناحیه دهان، فک و صورت

سرفصل های درس:

1- کلیات :

- فلسفه درمان های ایمپلنت
- آشنایی با ترمینولوژی و اجزای ایمپلنت
- تکنیک های تصویربرداری تشخیصی
- بیولوژی و بیومکانیک ایمپلنت

2- ارزیابی های قبل از جراحی

- ارزیابی وضعیت سلامت بیماران
- شرح حال گیری
- ارزیابی آزمایشات لابراتواری
- بیماری های سیستمیک و نقش آن ها در درمان ایمپلنت
- ملاحظات دارویی در درمان ایمپلنت: بیس فوسفونات ها و ...
- درمان ایمپلنت در بیماران رادیوتراپی شده
- انواع طرح درمان و ملاحظات پروتزی در ایمپلنت
- طبقه بندی انواع استخوان
- اصول انتخاب ایمپلنت
- آشنایی با اصول علمی طراحی و ساخت ایمپلنت
- اوردنچر متکی بر ایمپلنت
- پروتزهای ثابت متکی بر ایمپلنت: پیچ شونده، سمان شونده

3- اصول جراحی ایمپلنت

- آناتومی کاربردی در درمان ایمپلنت
- فیزیولوژی و متابولیسم استخوانی

- فارماکولوژی در درمان ایمپلنت
- 4- ملاحظات جراحی در نواحی مختلف آناتومیک:**
 - خلف ماگزینا
 - خلف مندیبول
 - قدام ماگزینا (aesthetic zone)
- 5- جراحی یک مرحله‌ای و دو مرحله‌ای**
- 6- جراحی مرحله دوم: اصول جراحی و عوارض**
- 7- عوارض: پیشگیری و درمان**
- 8- فاز نگهداری ایمپلنت**

شماره درس: 42

نام درس: ایمپلنتولوژی پیشرفته

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 34 ساعت کارگاهی

هدف:

آشنایی و کسب دانش نظری و مهارت عملی در ابعاد مختلف تشخیص و درمان بیماران نیازمند ایمپلنت های ناحیه دهان، فک و صورت

سرفصل های درس:

1- بایومترال ها و کاربرد آن ها در ایمپلنتولوژی

2- کاربرد فاکتورهای رشدی در ایمپلنتولوژی

3- آماده سازی بستر ایمپلنت

- آماده سازی نسج سخت

- Hard Tissue Management
 - Ridge Spreading / Splitting
 - Nasal Floor Elevation
 - Socket Management /GBR
 - Sinus Bone Grafting (Crestal/ Lateral)
 - Nerve Repositioning
 - Interpositional Bone Grafting
 - Distraction Osteogenesis
 - Autogenous bone grafts (Intra & Extra oral Sources)

آماده سازی نسج نرم

- پیوند مخاطی

- پیوند بافت همبندی

- پیوند لثه آزاد

- پیوند پوستی

- وستیبولوپلاستی

- عمیق کردن کف دهان

- انواع فلپ های پایه دار و واسکولار : نازولیبیال و ...

4- موضوعات خاص:

- جایگذاری فوری ایمپلنت (Immediate Implantation)
- بارگذاری فوری (Immediate Loading)
- پروتزهای موقت (Provisional)
- تکنولوژی‌های نوین در ایمپلنتولوژی
- Guided /Navigation Surgery
 - پیزوالکتریک سرجری
 - لیزر در ایمپلنتولوژی
- Microscopic Implant Surgery
 - Oneday Implant
 - CAD/CAM
- ایمپلنت‌های زایگوما
- ایمپلنت‌های خارج دهانی (جهت بازسازی گوش، بینی، چشم و ...)
- پری ایمپلنتیت: تشخیص و درمان

شماره درس: 43

نام درس: پاتولوژی

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 34 ساعت کارگاهی

هدف: آشنایی و کسب دانش نظری و مهارت عملی درمان‌های جراحی و غیر جراحی بیماران با ضایعات پاتولوژیک ناحیه دهان، فک و صورت و سر و گردن

سرفصل‌های درس:

1- آشنایی با نحوه مواجهه با بیمار:

- تاریخچه
- معاینه بالینی با روش‌های مناسب معاینه حسب مورد
- پاراکلینیک
- انواع بیوپسی (..incisional,excisional)
- آشنایی با اصول و کاربرد Frozen section
- ارتباط یافته‌های ماکروسکوپی و میکروسکوپی ضایعات
- انواع درمان‌های ضایعات پاتولوژیک
- پیگیری بیماری و درمان

2- آشنایی با روند تشخیص ضایعات

- براساس محل ضایعه (مخاط یا پوست، نواحی مختلف تشریحی و ...)
- براساس رنگ (قرمز، سفید، آبی و ...)
- براساس قوام (نرم، سخت و ...)
- ضایعات قرمز رنگ مخاط دهان و زبان (تشخیص افتراقی، محل‌های شایع، انواع و ...)
- ضایعات سفید رنگ مخاط دهان و زبان (تشخیص افتراقی، محل‌های شایع، انواع و ...)
- ضایعات مختلط سفید و قرمز (تشخیص افتراقی، محل‌های شایع، انواع و ..)
- زخم‌های منفرد و متعدد مخاط دهان
- ضایعات بافت سخت استخوان:
- ضایعات رادیولوسنت (شبه کیست، منفرد یا متعدد و ..) در نواحی مختلف فکین و یا مرتبط با دندانها
- ضایعات تخریبی منتشر در استخوان‌های صورت
- ضایعات مختلط لوسنت و اوپک
- ضایعات اوپک (منفرد، متعدد، ژنرالیزه و...) در نواحی مختلف فکین و یا مرتبط با دندانها
- ...

- ضایعات مشترک با استخوان‌های دیگر بدن و بیماری‌های عمومی که باعث تغییرات در استخوان میشوند.
- توده‌های گردنی
- توده‌های پوست
- توده‌های زبان
- ضایعات بدخیم ناحیه دهان، فک و صورت

3- ضایعات ناحیه دهان، فک و صورت (طبقه بندی، خصوصیات بالینی و رادیوگرافیک و پاتولوژیک، درمان‌های

جراحی و غیر جراحی، فالوآپ)

- کیست های دهان، فک و صورت:
- کیست های با منشأ دندانی
- کیست های با منشأ غیر دندانی
- کیست های تکاملی سر و گردن
- تومورهای خوش خیم و بدخیم با منشأ دندانی:
- تومورهای اپیتلیال
- تومورهای مزانشیمال
- تومورهای اپیتلیومزانشیمال
- ضایعات خوش خیم استخوان‌های فک و صورت:
- ضایعات زانت سل
- ضایعات فیبرو اوستئوس
- تومورهای عصبی
- سایر تومورها (اوستئوئید اوستئوما، اوستئوبلاستوما، اوستئوما، کوندروما، استئوکوندروما، دسموپلاستیک فیبروما...)

- هیستئوسیتوز سلول های لانگرهانس
- ضایعات عروقی دهان، فک و صورت
- ضایعات وزیکولوبولوز
- سارکوم‌های فکین
- اسکواموس سل کارسینوما
- ملانوما
- لنفوما
- سرطان‌های پوستی غیر ملانومایی

4- بیماری‌های غدد بزاقی

- فیزیولوژی، روش‌های تشخیص (CT، MRI، سونوگرافی، سیالوگرافی، FNA)

- انواع کیست‌ها، انواع عفونت‌ها (باکتری، ویروس)، انواع لیتیاژ، انواع تومورهای خوش خیم و بدخیم گرید پایین و بالا

5- MRONJ

- فیزیوپاتولوژی، ریسک فاکتورها، علائم بالینی، staging، درمان

6- استئومیلیت و استئورادئونکروز

- طبقه بندی، تشخیص، میکروبیولوژی، آزمایش های لابراتواری، روش های تشخیص و درمان

7- بیولوژی مولکولی سرطان

- مقدمه، هیستولوژی سرطان، بیولوژی سلول سرطانی، تشخیص و درمان مولکولی سرطان

8- درمان های غیرجراحی ضایعات

- رادیوتراپی: انواع پروتکل های رادیوتراپی (قبل و بعد از جراحی، و یا به عنوان درمان قطعی و ...) و عوارض آن ها

- کموتراپی: انواع پروتکل های کموتراپی (قبل و بعد از جراحی، و یا به عنوان درمان قطعی و ...) و عوارض آن ها

شماره درس: 44

نام درس: تروما

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 102 ساعت کارگاهی

هدف: آشنایی و کسب دانش نظری و مهارت عملی درمان‌های جراحی و غیر جراحی بیماران تروما

سرفصل‌های درس:

1- کلیات تروما تولوژی

- تاریخچه
- اتیولوژی
- اپیدمیولوژی

2- پاسخ‌های متابولیک به تروما

3- التیام و ترمیم بافت‌های صدمه دیده

- نسج نرم (عصب، عضله و ...)
- استخوان

4- شوک و تروما

- تشخیص
- تقسیم بندی
- جایگزینی مایعات
- ترانسفوزیون خون

5- ملاحظات تغذیه‌ای در بیماران تروما

6- ارزیابی سیستماتیک بیمار مصدوم و نحوه ی مواجهه با آن

- معاینات اولیه (تعیین سطح هوشیاری، علائم حیاتی)
- تثبیت اولیه ی بیمار
- رادیوگرافی و سایر روش‌های Imaging
- آزمایشات
- مشاوره با سایر رشته‌های تخصصی در صورت نیاز
- طرح درمان

7- Basic Life Support

8- مدیریت راه هوایی در بیماران ترومای دهان، فک و صورت

- لوله گذاری: بینی، دهان، رتروگرید

- کریکو تیروئیدوتومی، تراکئوستومی، تنفس مکانیکی طولانی
- برقراری لاین‌های محیطی و مرکزی وریدی (کات دان، CVP و)

9- آشنایی با علائم صدمات سایر نواحی بدن

- سیستم عصبی مرکزی، اعصاب دوازده گانه ی مغزی، صدمات گردنی
- قفسه ی سینه
- شکم
- لگن
- اندام‌ها
- چشم

10- تشخیص (معاینه و پاراکلینیک)، درمان (شامل روش‌های مختلف فیکساسیون) در شکستگی‌ها

- دنتو آلوئولار
- فک تحتانی (شامل کندیل و مفصل گیجگاهی – فکی)
- صدمات نیمه ی میانی صورت (لفورت I، II، III)
- اوربیت و کمپلکس زایگوماتیکوماگزیلاری
- صدمات نیمه ی فوقانی صورت شامل سینوس فرونتال و نازو- اوربیتو – اتموئید
- بینی

- خرد شدگی‌های کل صورت Pan Facial Fractures

11- صدمات نسوج نرم

- تقسیم بندی
- درمان

12- صدمات بافت نرم در نواحی خاص

- مجاری غدد بزاقی
- سیستم اشکی
- لاله ی گوش
- پلک
- بینی
- صدمات عصبی
- ترمیم ثانویه ی صدمات بافت نرم

13- گاز گرفتگی انسان و حیوان

14- صدمات جنگی

15- سوختگی‌ها

16- تروما در کودکان

17- تروما در سالمندان

18- آشنایی با پیشگیری و کنترل عفونت در بیماران ترومایی

- مننژیت

- کزاز

19- فلسفه، روش‌ها و وسائل مختلف فیکساسیون در شکستگی‌های دهان، فک و صورت

- (Wiring) Non Rigid

- Semi Rigid

- Rigid

20- پروسیجرهای رایج در بیماران ترومایی

- سوند فولی، Chest Tube و ...

21- آشنایی با روش‌های درمانی کم‌تر تهاجمی در ترومای دهان، فک و صورت (اندوسکوپی و ...)

شماره درس: 45

نام درس: بازسازی

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 34 ساعت کارگاهی

هدف: آشنایی و کسب دانش نظری و مهارت عملی درمان‌های جراحی و غیر جراحی بیماران نیازمند بازسازی در ناحیه جمجمه، دهان، فک و صورت

سرفصل‌های درس:

1- اصول بازسازی

- بازسازی بافت نرم

- بازسازی بافت سخت

2- اصول ترمیم: بافت نرم، سخت، عصب

3- اصول آناستوموز: شریان، ورید، عصب، مجاری غدد (اشکی ، بزاقی)

4- ارزیابی سیستماتیک

- معاینات اولیه

- مشاوره با سایر رشته‌های تخصصی در صورت نیاز

- طرح درمان

- تشخیص: سی تی اسکن سه بعدی، سی تی آنژیوگرافی و سونوگرافی داپلر و ...

- ساخت مدل‌های سه بعدی با استفاده از کامپیوتر

5- آناتومی کاربردی

- بافت نرم

- بافت سخت

6- طبقه بندی گرفت و فلپ‌ها

- بافت نرم

- بافت سخت

7- ملاحظات انتخاب گرفت و فلپ‌ها

8- انواع تکنیک‌های جراحی

-گرفت های بافت نرم: گرفت های آزاد پوستی،گرفت چربی، گرفت غضروف و ...

-گرفت های بافت سخت: ایلپاک، دنده، کالواریا، فیبولا، منابع داخل دهانی (چانه، لترال راموس و توبروزیته و)

- فلپ‌های پایه دار و آزاد بافت نرم : پکتورالیس ماژور، دلتوپکتورالیس، تمپورالیس، نازولبیال، لاتیسیموس دورسی، ساب

منتال، رادیال فورآرم، Lateral Arm ، Anterior Lateral Thigh و

-فلپ های آزاد بافت سخت: فیبولا، اسکاپولا، ایلیاک، دنده

Thinning and Tailoring-

Prefabrication and Prelamination-

9- عوارض و پیشگیری از آن ها

10- **Flap re-exploration**

11- مونیترینگ: ارزیابی کلینیکی، داپلر و

12- مراقبت های بعد از بازسازی

13- استفاده از روش های جایگزین در صورت شکست درمان

14- انواع ایمپلنت ها و پروتزها

- انواع آلوپلاست ها

- انواع زنوگرفت

- انواع آلوگرفت

15- اصول کاربرد ایمپلنت ها و پروتزهای ناحیه فک و صورت و مجمه در بازسازی

16- **Tissue Expander**: اندیکاسیون، کنترااندیکاسیون، تکنیک های جراحی، عوارض، پیشگیری و ...

17- اصول و تکنیک های ترمیم اعصاب زوج 5 و 7

18- آشنایی با روش های نوین بازسازی بافت نرم و سخت (مهندسی بافت ، چاپگر سه بعدی و ...)

شماره درس: 46

نام درس: جراحی ارتوگناتیک

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 102 ساعت کارگاهی

هدف: آشنایی و کسب دانش نظری و مهارت عملی در جراحی ارتوگناتیک، تشخیص و درمان بیماران با دفورمیتی‌های ناحیه دهان، فک و صورت

سرفصل‌های درس:

1- مبانی و کلیات

- تاریخچه جراحی‌های ارتوگناتیک
- رشد و تکامل ناحیه دهان، فک و صورت و شناخت سندروم‌ها، مالفورماسیون جمجمه، دهان، فک و صورت
- ترمیم و ریواسکولاریزاسیون
- مراقبت‌های قبل، حین و بعد از جراحی
- بیهوشی عمومی و سرپایی (Ambulatory) برای جراحی‌های ارتوگناتیک

2- تشخیص و طرح درمان

- تاریخچه و معاینات
- ارزیابی و انتخاب بیمار
- ابعاد سایکولوژیک و اثرات روانی تغییر چهره، رضایت از نتایج جراحی
- معاینات بالینی شامل ارزیابی کامل دهان و جمجمه و فک و صورت با نگاه زیبایی و فانکشن
- آماده سازی ارتودونسی در بیماران ارتوگناتیک
- ملاحظات پروستودانتیکس و اکلوزن در بیماران ارتوگناتیک
- پاراکلینیک
- سفالومتری
- مدل سرجری، آنالیز مدل‌ها، جراحی آنالیتیک مدل‌ها و ساخت اسپلینت‌ها و ویفرها
- طرح درمان و جراحی مجازی (Virtual Planning And Surgery)
- طبقه بندی ناهنجاری‌ها در همه ابعاد عمودی، عرضی، قدامی خلفی و تقارن ناحیه فک و صورت، تشخیص و طرح درمان‌ها

3- جراحی‌های ماگزایلا

- استئوتومی لفورت یک: شامل حرکات در تمامی جهات و استئوتومی‌های چند قطعه ای
- انواع لفورت I از جمله High لفورت I، Quadrangular و ...
- استئوتومی‌های سگمنتال قدامی و یا خلفی
- استکتومی قدامی و خلفی ماگزایلا

4- جراحی‌های قسمت میانی صورت (Midface)

- انواع استئوتومی گونه
- انواع استئوتومی لفورت II
- انواع استئوتومی (لفورت III، Transcranial، Subcranial و ...)
- انواع استئوتومی Maxillary- malar

5- جراحی‌های ارتوگناتیک در بیماران سندرومیک و یا با ناهنجاری‌های خاص (Cleft.Treacher Collins ، Hemifacial Microsomia، Crouzon Syndrome، Syndrome Apert و ...)

6- جراحی‌های مندیبل

- استئوتومی‌های راموس شامل روش‌های داخل و خارج دهانی: ساژیتال اسپلیت، ورتیکال، ساب کندیلر، استئوتومی Inverted L و ...
- استئوتومی‌های تنه: قدامی و خلفی، استئوتومی Mid-symphyseal
- استئوتومی‌های سگمنتال: ساب آپیکال قدامی و خلفی، توتال ساب آپیکال
- استئوتومی‌های Endoscopic Assisted در مندیبل

7- جراحی‌های چانه

- ژنیوپلاستی یک یا چند قطعه‌ای شامل تمام حرکات و انواع فیکساسیون (Miniplate، Lag Screw و ...)
- انواع پروتزهای چانه
- ژنیوپلاستی فانکشنال

8- استئوتومی‌های هم زمان فکین

9- جراحی‌های ارتوگناتیک در بیماران قبل از اتمام رشد

10- جراحی‌های تسریع حرکات ارتودونتیک نظیر SARPE و کورتیکوتومی و ...

11- Sleep Apnea تشخیص، درمان‌های غیر جراحی و جراحی

12- (DO) Distraction Osteogenesis داخل و خارج دهانی

13- جراحی همزمان بازسازی کامل TMJ و جراحی‌های ارتوگناتیک

14- عوارض جراحی‌های ارتوگناتیک: اتیولوژی، پیشگیری و درمان

15- ملاحظات ویژه در جراحی‌های ارتوگناتیک

- Rigid fixation در جراحی‌های ارتوگناتیک
- پیامد های فانکشنال متعاقب جراحی‌های ارتوگناتیک نظیر دامنه حرکات فکین، نیروی Bite و ...
- پیامد های زیبایی و تغییرات بافت نرم
- پیامد های سایکولوژیک بیماران
- ثبات (Stability) و Relapse و راه‌های کنترل آن
- ملاحظات ویژه تکنیکال در بیماران خاص نظیر تالاسمی و هموفیلی ...

شماره درس: 47

نام درس: شکاف لب، کام و ناهنجاری‌های مادرزادی جمجمه و فک و صورت

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 17 ساعت کارگاهی

هدف: آشنایی و کسب دانش نظری و مهارت عملی در درمان‌های جراحی و غیر جراحی بیماران مبتلا به شکاف لب و کام و ناهنجاری‌های مادرزادی ناحیه جمجمه، فک و صورت

سرفصل‌های درس:

1- کلیات و تقسیم بندی

- جنین شناسی و رشد و تکامل ناحیه جمجمه و دهان، فک و صورت
- تشخیص و تقسیم بندی انواع شکاف لب و کام
- اتیولوژی و ژنتیک شکاف لب و کام
- مورفولوژی، آناتومی و فیزیولوژی کاربردی عضلات ناحیه دهان، صورت، بینی و حلق در حالت سالم و در وجود ناهنجاری شکاف لب و کام
- تشخیص و تقسیم بندی سایر ناهنجاری‌های مادرزادی در ناحیه جمجمه و فک و صورت
- مورفولوژی، آناتومی و فیزیولوژی کاربردی در سایر ناهنجاری‌های ناحیه جمجمه و فک و صورت
- تغذیه در بیماران دارای شکاف لب و کام و سایر ناهنجاری‌های ناحیه جمجمه و فک و صورت
- طرح درمان و زمان بندی برطرف کردن نقایص مختلف مادرزادی
- آشنایی با درمان‌های تیمی و همکاری با سایر رشته‌های تخصصی از جمله متخصصین گوش و حلق و بینی، شنوایی سنجی و گفتاردرمانی در درمان شکاف کام، در مراحل مختلف درمانی

2- درمان

- درمان‌های غیر جراحی

- درمان‌های ارتوپدیک قبل از عمل
- گفتاردرمانی، استفاده از پروتزها و ایمپلنت‌ها، درمان‌های ارتودنسی و روان درمانی و سایر درمان‌های وابسته

- درمان‌های جراحی

- درمان جراحی اولیه
- جراحی شکاف لب
- روش‌های جراحی متداول در شکاف کامل و ناکامل، یک طرفه و دو طرفه با تأکید بر فانکشن و زیبایی
- صحیح اولیه بینی در مرحله بازسازی لب
- آشنایی با نقایص شایع زیبایی و فانکشنال بدنبال درمان‌های جراحی و روش‌های پیشگیری

- درمان‌های جراحی شکاف کام و آلوئول

- روش‌های متداول جراحی در شکاف کام نرم، کام سخت و مزایا و معایب هر روش
 - درمان شکاف آلوئول و پیوند استخوان
 - آشنایی با نقایص شایع به دنبال درمان‌های جراحی شکاف کام و آلوئول و روش‌های پیشگیری
 - درمان‌های ثانویه
 - جراحی‌های ثانویه تصحیحی جهت برطرف کردن نقایص مختلف باقیمانده در لب
 - جراحی‌های ثانویه تصحیحی جهت برطرف کردن نقایص باقیمانده در کام
 - جراحی‌های ثانویه تصحیحی جهت برطرف کردن نقایص باقیمانده در بینی
 - روش‌های بهبود تکلم بیمار مبتلا به شکاف لب و کام شامل گفتار درمانی و تکنیک‌های جراحی
- در جهت افزایش طول کام و Velopharyngoplasty

- جراحی‌های ارتوگناتیک

- آشنایی با درمان‌های ارتودنسی در درمان بیماران مبتلا به شکاف لب و کام
- طرح درمان‌های جامع و آینده نگر در درمان‌های ارتودنسی و درمان‌های جراحی ارتوگناتیک
- رایئوپلاستی و سایر جراحی‌های زیبایی در بیماران مبتلا به شکاف لب و سایر ناهنجاری‌های جمجمه و صورت با تأکید بر زیبایی و فانکشن

- آنومالی‌های جمجمه و فک و صورت

- شکاف‌های صورتی، سندرم‌ها، کرانیوسینوسستوزیس غیرسندرومی، میکروزومی کرانیوفاسیال، هیپوپلازی‌ها و هیپرپلازی‌ها
- درمان‌های جراحی اولیه و ثانویه

شماره درس: 48

نام درس: مفصل گیجگاهی فکی (TMJ) و دردهای مزمن دهانی - صورتی

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 17 ساعت کارگاهی

هدف: آشنایی و کسب دانش نظری و مهارت عملی در تشخیص و درمان غیرجراحی و جراحی بیماری‌ها، ضایعات، عفونت‌ها و ناهنجاری‌های مادرزادی و اکتسابی (TMJ) و دردهای دهانی - صورتی

سرفصل‌های درس:

1- تاریخچه جراحی‌های (TMJ)

2- ساختمان و عملکرد (TMJ)

- آناتومی کاربردی و جراحی (بافت نرم و سخت)

- بیومکانیک حرکات مفصل، دیسک و فک

3- ارزیابی بیماران با مشکلات مفصلی (TMD)

- تاریخچه و سوابق و معاینات بالینی

- پاراکلینیک:

- تکنیک‌های تصویربرداری

- غیر تهاجمی (ساده، توموگرافی، سی تی اسکن، MRI، CBCT، اولتراسونوگرافی و ...)

- تهاجمی (آرتروگرافی، آرتروسکوپی، اسکن‌های استخوان)

- فانکشنال (سینتی گرافی، PET، SPECT)

- آزمایشات لابراتواری

4- اختلالات و پاتولوژی‌های TMJ

- تعاریف و طبقه بندی TMD

- Myogenous

- Arthrogenous

- اختلالات تکاملی و رشدی

- آرتریتها (تروماتیک، دژنراتیو، التهابی، عفونی، متابولیک و آرتریتها همراه با بیماری‌های بافت همبند)

- Idiopathic condylar resorption

- کیست‌ها و تومورهای خوش خیم

- نئوپلاسم‌های بدخیم

- اختلالات التهابی، متابولیک و ژنتیک

- هیپوموبیلیتی و هیپر موبیلیتی مفصل شامل آنکیلوز و ...

5- درمان‌های غیرجراحی اختلالات TMJ :

- فلسفه درمان

- اسپلینت تراپی
- درمان‌های دارویی
- ملاحظات اکلوژن
- فیزیکیال تراپی
- تکنیک‌های نوین (لیزر تراپی و ...)

6- درمان‌های جراحی TMJ :

- انواع روش‌ها و دسترسی‌ها
- آرتروتومی
- انواع جراحی‌های اصلاح دیسک و بافت‌های رترو دیسکال
- انواع کندیلوتومی
- انواع کندیلکتومی
- انواع درمان‌های هیپوموبیلیتی و هیپرموبیلیتی
- انواع در رفتگی‌ها و Dislocation
- انواع بازسازی‌های TMJ (اتوژن ، آلوپلاست و ...)
- Total Joint Replacement

7- Arthroscopy و Arthrocentesis

- آناتومی اندوسکوپیک : نرمال و غیرنرمال
- ابزارها و تکنیک
- عوارض آرتروسکوپی، پیشگیری و درمان

8- عوارض جراحی‌های TMJ و راه‌های پیشگیری و مدیریت آنها

- دردهای مزمن دهانی- صورتی
- نوروفیزیولوژی درد
- مکانیسم دردهای سانترال
- ارزیابی بیمار با دردهای صورت
- تشخیص افتراقی
- شیوه‌های درمانی جراحی و غیرجراحی

9- اختلالات عضلانی مفصل

- اتیولوژی و اپیدمیولوژی
- پاتوفیزیولوژی و مکانیسم
- تست‌های تشخیصی
- درمان‌های دارویی و فیزیکیال و ...

شماره درس: 49

نام درس: جراحی استتیک و فانکشنال

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 102 ساعت کارگاهی

هدف: آشنایی و کسب دانش نظری و مهارت عملی در جراحی‌های زیبایی بافت نرم و سخت ناحیه دهان، فک و صورت

سرفصل های درس

1- ریتیدکتومی و لیفتینگ صورت و گردن

- تشریح و آناتومی صورت و گردن
- پاتوژنز Aging
- ارزیابی بیمار
- اندیکاسیون‌ها و کنتراندیکاسیون‌ها
- تکنیک‌های جراحی
- مراقبت‌های بعد از عمل
- عوارض، پیشگیری و درمان

2- لیفت پیشانی و ابرو

- تشریح و آناتومی کاربردی ناحیه پیشانی و ابرو
- ارزیابی قبل از جراحی بیمار و اهداف درمانی
- اندیکاسیون‌ها و کنتراندیکاسیون‌ها
- تکنیک‌های جراحی (Coronal lift, تریکوفیتیک / Endoscopic/ Direct / Mid Forehead)
- عوارض، پیشگیری و درمان

3- بلفاروپلاستی

- تشریح پلک، چشم و ضمام
- مورفولوژی
- تقسیم بندی دفورمیتی پلک و ضمام
- ارزیابی قبل از جراحی
- تکنیک‌های جراحی تحت بی حسی موضعی، آرامبخشی و بیهوشی عمومی
- مراقبت‌های بعد از جراحی
- عوارض، پیشگیری و درمان
- پلک شرقی (Oriental)

4- تکنیک‌های لیپوساکشن صورت و تزریق چربی

- تشریح و آناتومی ناحیه صورت و گردن
- نحوه انتخاب بیمار
- ارزیابی‌های قبل از عمل
- تکنیک‌های جراحی شامل: ساکشن ناحیه ساب منتال و سرویکال، روش‌های اصلاح پلاتیسم، برداشت چربی از نواحی مختلف بدن (شکم، پا، **Buttocks** و ...)
- روش‌های آماده سازی چربی
- استفاده از فاکتورهای رشدی در تزریق چربی
- تکنیک‌های انتقال چربی به صورت
- عوارض، پیشگیری و درمان

5- رایئوپلاستی

- تشریح و آناتومی بینی و سینوس‌های پاراناژال
- فیزیولوژی و پاتولوژی
- ارزیابی قبل از عمل (فانکشنال و استتیک)
- اندیکاسیون‌ها و کنتراندیکاسیون‌ها
- تکنیک‌های جراحی رایئوپلاستی، سیتوپلاستی، سپتوراینوپلاستی و بازسازی بینی جهت اصلاح کلیه دفورمیتی‌های استتیک و فانکشنال
- مراقبت‌های بعد از عمل
- عوارض، پیشگیری و درمان
- رایئوپلاستی ثانویه و بازسازی‌های استتیک و فانکشنال
- **Problem Noses** (بینی‌های با مشکلات خاص)
- تکنیک‌های برداشت غضروف از نواحی مختلف بدن (گوش، دنده و ...) جهت استفاده در بینی
- تکنیک‌های برداشت فاسیا (فاسیای اطراف دنده، تمپورال و ...) جهت استفاده در بینی
- استفاده از آلوگرفت‌ها و آلوپلاستها در بازسازی بینی
- تکنیک‌های اصلاحات جزئی (**Minor Corrections**)

6- ایمپلنت‌های ماگزیلوفاسیال و مواد آلوپلاستیک در جراحی‌های زیبایی

- آشنایی با مواد آلوپلاستیک و انواع پروتزهای ناحیه دهان، فک و صورت
- آشنایی با واکنش بافت‌ها به مواد مختلف پیوندی و کاربرد هر یک
- کاربرد کلینیکی ایمپلنت‌ها و مواد آلوپلاستیک در ناحیه دهان، فک و صورت
- ارزیابی و انتخاب بیمار
- اندیکاسیون‌ها و کنتراندیکاسیون‌ها
- تکنیک‌های جراحی کارگذاری پروتزهای مختلف ناحیه دهان، فک و صورت شامل چانه، گونه، زاویه فک، پاراناژال **Midface**، پیشانی، تمپورال، لب، بینی، اوربیت و ضمام، گوش، ماگزایلا، مندیبل (داخل و خارج دهانی)
- عوارض، پیشگیری و درمان

7- اتوپلاستی

- تشریح - جنین شناسی و فیزیولوژی گوش
 - دفورمیتی‌های مادرزادی
 - دفورمیتی‌های ناشی از تروما
 - انتخاب بیمار
 - اندیکاسیون و کنتراندیکاسیون
 - تکنیک‌های جراحی
 - عوارض، پیشگیری و درمان
 - بازسازی گوش (پیوند دنده - کاربرد ایمپلنت‌های خارج دهانی - آلوگرافت و ...)
- 8- کاربردهای بوتولینوم توکسین، فیلرها و مواد **Peeling** شیمیایی در زیبایی دهان، فک و صورت

- تشریح پوست
 - پاتوژنز Aging
 - تاثیر عوامل محیطی بر پوست
 - آشنایی با فارماکولوژی بوتولینوم توکسین و انواع آن
 - آشنایی با انواع فیلر های بافتی
 - آشنایی با مواد شیمیایی **Peeling, Dermabrasion**
 - کاربردهای درمانی و زیبایی بوتولینوم توکسین در نواحی مختلف سر و گردن
 - کاربرد انواع فیلرهای بافتی در زیبایی صورت
 - کاربرد مواد شیمیایی **Peeling, Dermabrasion** در زیبایی صورت
 - اصول انتخاب بیمار، اندیکاسیون و کنتراندیکاسیون
 - عوارض، پیشگیری و درمان
- 9- کاربرد های تکنولوژی لیزر و روش های نوین در جراحی های زیبایی دهان، فک و صورت

- آشنایی با انواع لیزر (بیو فیزیک، ایمنی از اشعه، پروتکل ها)
- آشنایی با اصول **Ultrasound, RF** تراپی در زیبایی
- ارزیابی و انتخاب بیمار
- مراقبت‌های قبل از عمل
- آماده سازی پوست
- کاربرد عملی تکنیک های لیزر تراپی، **Ultrasound, RF** تراپی
- مراقبت‌های بعد از عمل
- عوارض، پیشگیری و درمان

10- تکنیک‌های اصلاح زخم

- پاتوفیزیولوژی زخم
- مراحل ترمیم
- آنالیز اسکار
- انواع اسکار
- یونیت‌های زیبایی صورت
- اصول کلی در ترمیم زخم‌های خطی
- تکنیک‌های مختلف اصلاح اسکار (Scar Revision)
- کمپلیکاسیون‌ها
- تکنیک‌های Resurfacing
- مراقبت‌های بعد از عمل
- تکنیک‌های جانبی در ترمیم زخم‌های صورت (Tissue Expander – Steroid – Filler – Botulinum Toxin)

11- Hair Transplant

- اصول و تکنیک‌های Hair Transplant
- عوارض، پیشگیری و درمان

شماره درس: 50

نام درس: گراند راند، گزارش صبحگاهی و مورتالیتی / موربیدیتی

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 270 ساعت- کارگاهی

هدف: تعمیق دانش و ارتقاء مهارت در تشخیص، طرح درمان، درمان و عوارض درمان انواع بیماری ها و صدمات و ناهنجاری های دهان، فک و صورت از طریق بحث و تبادل نظر پیرامون case های بستری بیمارستانی

سرفصل های درس:

در این درس با معرفی بیماران به صورت **Bed Side** و یا در کلاس در مورد تشخیص و روش های تشخیصی، طرح درمان، آمادگی های قبل از عمل، درمان جراحی، غیرجراحی و درمان های وابسته، وضعیت بعد از عمل، عوارض احتمالی و **Management** کامل بیماران، مورتالیتی / موربیدیتی بحث می شود و دستیاران موظف به حضور فعال در معرفی بیمار و شناخت سیر تشخیص و درمان بیماران می باشند.

- در زمانی که دستیاران در دوره های علوم وابسته بیمارستانی شرکت دارند، حسب مورد بر اساس برنامه موظف به حضور در راند آن بخش یا بخش مادر خواهند بود.
- برنامه راندهای روزانه و نیز راند های کاری علاوه بر این درس با صلاح دید گروه آموزشی تعیین می گردد.
- گزارش صبحگاهی نیز حسب مورد طبق برنامه تنظیمی گروه آموزشی تعیین می گردد.

شماره درس: 51

نام درس: کنفرانس آسیب شناسی بالینی (CPC) 1

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 17 ساعت کارگاهی به صورت کنفرانس درون دانشکده‌ای یا بیمارستانی
هدف: تعمیق دانش و کسب مهارت در تشخیص، طرح درمان، درمان و عوارض درمان بیماران پاتولوژی

شماره درس: 52

نام درس: کنفرانس آسیب شناسی بالینی (CPC) 2

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 17 ساعت کارگاهی به صورت کنفرانس درون دانشکده‌ای یا بیمارستانی
هدف: تعمیق دانش و کسب مهارت در تشخیص، طرح درمان، درمان و عوارض درمان بیماران پاتولوژی

سرفصل‌های درس:

- این کنفرانس با حضور متخصصین و دستیاران رشته‌های مرتبط در درمان پاتولوژی‌ها به ویژه بدخیمی‌ها اعم از جراحی، رادیولوژی، رادیوتراپی، آنکولوژی و ... تشکیل می‌شود.
- معرفی بیماران مبتلا به پاتولوژی‌ها قبل و بعد از درمان
 - بررسی روش‌های تشخیص در بیماران حسب مورد (رادیولوژی و پاتولوژی و ...)
 - بحث در مورد تشخیص، طرح درمان، درمان و عوارض جراحی و غیرجراحی
 - بحث و اعلام نظرات در مورد شیوه‌ها و ابعاد مختلف درمان بیماران اعم از رادیوتراپی، کموتراپی و ..
 - CPC می‌تواند به صورت درون دانشکده‌ای یا بیمارستانی اجرا شود.
 - هر دستیار در طول دوره تخصصی خود حداقل 6 مورد قابل طرح را با نظر استاد مربوطه به CPC ارائه می‌نماید.
 - در زمانی که دستیار در دوره‌های علوم وابسته بیمارستانی شرکت دارد حسب مورد، در CPC های بخش مربوطه با بخش مادر حضور می‌یابد.
 - با پیشرفت تحصیلی موارد پیشرفته‌تر و پیچیده‌تر در CPC ارائه می‌گردد.

شماره درس: 53

نام درس: بررسی مقالات 1

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 17 ساعت- کارگاهی

هدف: آشنایی با تازه‌های حیطه تخصصی جراحی دهان، فک و صورت منتشر شده در مجلات معتبر علمی و نحوه نقد و بررسی مقالات

شماره درس: 54

نام درس: بررسی مقالات 2

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 17 ساعت- کارگاهی

هدف: آشنایی با تازه‌های حیطه تخصصی جراحی دهان، فک و صورت منتشر شده در مجلات معتبر علمی و نحوه نقد و بررسی مقالات

شماره درس: 55

نام درس: بررسی مقالات 3

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 17 ساعت- کارگاهی

هدف: آشنایی با تازه‌های حیطه تخصصی جراحی دهان، فک و صورت منتشر شده در مجلات معتبر علمی و نحوه نقد و بررسی مقالات

سرفصل‌های درس:

- 1- آشنایی با نحوه استفاده مطالب مندرج در نشریات معتبر
- 2- آشنایی با نحوه نگارش مقالات و چگونگی ارائه مطالب علمی در مقالات
- 3- آشنایی و مرور و نقد متدولوژی بکار گرفته شده در پژوهش‌ها
- 4- آشنایی با نحوه جمع آوری موضوعی یافته‌های علمی مندرج در نشریات
- 5- آشنایی با شیوه‌های بررسی و نقد مقالات و نحوه نتیجه‌گیری مناسب از مقالات نقد شده
- 6- جمع آوری موضوعی یا موردی مطالب از نشریات معتبر حسب مورد بر اساس بیماران بخش و نظرات استادان

راهنما

- انتخاب مقالات به عهده استاد راهنما بوده و اولویت با مقالات مجلاتی است که توسط دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی، جهت امتحان دانشنامه تخصصی تعیین گردیده است.
- نحوه ارائه با نظر گروه آموزش دهنده تنظیم شده و با پیشرفت تحصیلی موارد پیشرفته‌تر و پیچیده‌تر ارائه می‌گردد.

شماره درس: 56

نام درس: رساله تخصصی 1

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 34 ساعت- نظری

هدف: یادگیری و انجام یک پژوهش اصیل در حیطه جراحی دهان، فک و صورت و یا علوم مرتبط

سرفصل‌های درس :

- انتخاب موضوع و نگارش طرح مقدماتی تحقیق رساله تخصصی با هدایت استاد راهنما

- ثبت عنوان مصوب رساله تخصصی در اداره آموزش

شماره درس: 57

نام درس: رساله تخصصی 2

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 68 ساعت- نظری

هدف: یادگیری و انجام یک پژوهش اصیل در حیطه جراحی دهان، فک و صورت و یا علوم مرتبط

سرفصل‌های درس:

- تکمیل و تصویب طرح مقدماتی تحقیق (پروپوزال)

- انجام مراحل طرح تحقیقاتی مصوب با هدایت استاد راهنما و ارائه گزارش پیشرفت 50٪

شماره درس: 58

نام درس: رساله تخصصی 3

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 68 ساعت- نظری

هدف: یادگیری و انجام یک پژوهش اصیل در حیطه جراحی دهان، فک و صورت و یا علوم مرتبط

سرفصل‌های درس :

- انجام تحقیق مطابق مواد و روش‌های مصوب تحت نظر استاد راهنما

- ارائه گزارش مکتوب از پیشرفت طرح تحقیقاتی به استاد راهنما و سرپرست تخصصی گروه و دانشکده

شماره درس: 59

نام درس: رساله تخصصی 4

نوع درس: دروس اختصاصی

ساعت درس و نوع ارائه: 102 ساعت- نظری

هدف: یادگیری و انجام یک پژوهش اصیل در حیطه جراحی دهان، فک و صورت و یا علوم مرتبط

سرفصل‌های درس :

- انجام و اتمام تحقیق مطابق مواد و روش‌های مصوب تحت نظر استاد راهنما
- نگارش رساله تخصصی با تأیید استاد راهنما
- دفاع از رساله تخصصی و انتشار آن
- قوانین و آیین نامه های حاکم و جاری شورای آموزش تخصصی دندانپزشکی در مورد رساله لازم الاجراست.
- دروس رساله برابر آیین نامه دوره های دستیاری مصوب دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی اجرا می گردد.